

Referans
KÜRESEL

SAYI: 16 4 MAYIS 2009 PAZARTESİ REFERANS GAZETESİNİN ÜCRETSİZ EKİDİR

TÜRK GİRİŞİMCİ
KIRGIZISTAN'DA İŞ
KOVALAYACAK

DEİK, Cumhurbaşkanı Abdullah Gül'ün bu ay Kırgızistan ve Tacikistan'a yapacağı ziyarete işadamları heyetiyle katılacak. Organizasyonda, firmalar ikili görüşmeler yapabilecek.

SAYFA 4

TÜRK GİRİŞİMCİLERİN
YURTDIŞI YATIRIMLARI

■ Yatırım yapılan ülke sayısı	90
■ 2008 yurtdışı yatırımları	5 milyar \$
■ En fazla yatırım yapılan ülke	Almanya - Kazakistan
■ Avrupa'daki yatırım tutarı	90 milyar euro
■ Avrupa'daki Türk işveren sayısı	120 bin
■ 2020'de Avrupa'daki Türk girişimci sayısı	190 bin

TÜRK DIASPORASI İLE
İLK TEMAS GERÇEKLEŞTİ

DEİK, geleceğin güçlü Türk diasporasıyla ilk teması gerçekleştirdi. Nisan ayında İstanbul'da buluşan, 2 bini aşkın Türk girişimci, işadamları ve profesyonel yöneticiler geleceğin Türk diasporası olarak nitelendiriliyor.

Dış Ekonomik İlişkiler Kurulu (DEİK) 10-11 Nisan tarihleri arasında Dış Ticaret Müsteşarlığı ile birlikte büyük bir organizasyona imza attı. 80 ülkeden gelen 2000'i aşkın Türk girişimci sini, Dünya Türk Girişimciler Kurultayı'nda buluşturdular. Ana teması "Küresel Güç Türkiye" olan kurultayda yurtdışında bir etkili bir "Türk diasporası" oluşturulması görüşü öne çıktı. Dünya Türk İş Konseyi Başkanı Rifat Hisarcıklıoğlu dünyadaki en etkin diasporalardan biri olmayı hedeflediklerini söyledi. Devlet Bakanı Kürşad Tüzmen ise, Türkiye'nin "küresel güç" olma hedefinden vazgeçmediğinin altını çizerek girişimcilere "Bu dönemde dostlarımızı sevindireceğiz, düşmanlarımızı biraz üzeceğiz. Şimdiden çevreye verdiğimiz rahatsızlıktan dolayı özür diliyoruz. Masamızda

oturup Türkiye gelişsin diye beklemedik. İşadamları ile birlikte dünyanın dört köşesine gittik. Bir liralık iş bağlantısını dahi sevinçle karşıladık. Sizin başatınız bizim başarımızdır. Eğer siz bir güçlükle karşılaşırsanız, ne yapılması gerekiyorsa biz yaparız" diye seslendi.

KURULTAYA GENİŞ KATILIM

DEİK, Dünya Türk Girişimciler Kurultayı kapsamında geleceğin "Türk Diasporası'nın görüşlerini aldığı bir anket çalışması yaptı. Ankete, yurtdışında ve yurtiçinde ticari faaliyette bulunan ve Barbados Adası'ndan Küba'ya; Japonya'dan; Kenya'ya dünyanın çeşitli coğrafyalarından Kurultay'a katılmak üzere Türkiye'ye gelen 173'ü yurtdışından 233 işadamları aktif olarak katıldı. Türk iş dünyasının

Dünyanın dört bir yanındaki Türk yatırımcıları tek çatı altında toplayan Dünya Türk Girişimciler Kurultayı'nda güç birliği mesajı verildi.

üç ana konuda nabzını tutmayı hedefleyen anket üç ana bölüm üzerine kuruldu. Anketin ilk bölümü "Küresel Ekonomide Türk Girişimcilerinin Rolü ve Lobi Faaliyetleri", ikinci bölümü "Türkiye Genel Görünüm" üçüncü bölümü ise katılımcının yer almayı tercih ettiği bölgesel oturuma göre, başka bir ifadeyle Asya Pasifik, Ame-

TÜZMEN: TÜM DÜNYANIN
GÖZÜ BİZİM ÜZERİMİZDE

TOBB/ DEİK Başkanı M. Rifat Hisarcıklıoğlu ile birlikte Dünya Türk Girişimciler Kurultayı'nda ev sahipliği yapan, Dış Ticaretten Sorumlu Devlet Bakanı Kürşad Tüzmen, "Tüm dünyanın gözü kulağı bizim üzerimizde. Başarılarımızı devam ettirmek istiyoruz. Bu dönemde dostlarımızı biraz sevindireceğiz, düşmanlarımızı biraz

gücendireceğiz" dedi. Türkiye'nin hiç kimsenin kolay vazgeçebileceği bir ülke olmadığını ifade eden Tüzmen, "Türkiye'yi vazgeçilmez kılan insan kalitesidir, ekonomik ağırlığıdır ve girişimci gücüdür. Bu platform Türkiye'deki ve tüm dünyadaki Türk girişimcilerinin dinamizmi ve gücünün göstergesidir" dedi. **Sayfa 2**

Dünya Türk Girişimciler Kurultayı'nda Rifat Hisarcıklıoğlu ve Kürşad Tüzmen Cumhurbaşkanı Abdullah Gül'e teşekkür plaketi verdi.

HISARCIKLIOĞLU: AB ÜLKELERİ
VİZE TESTİNDEN GEÇİYOR

TOBB Başkanı M. Rifat Hisarcıklıoğlu, vize konusunda Türkiye'ye karşı haksız uygulamaları ortaya çıkaran Avrupa Topluluğu Adalet Divanı Kararı'nın üzerinden iki ay geçmesine karşın adım atılmadığını söyledi. Hisarcıklıoğlu, "AB ülkeleri her defasında Türkiye'nin diğer katılımcı ülkelerle eşit muamele gördüğünü iddia ediyorlar. İş-

te şimdi onlara bu iddialarını kanıtlama ve samimiyetlerini gösterme fırsatı doğdu. Bakalım bu samimiyet testinden geçip, ayrımcı olmadıklarını gösterebilecekler mi?" dedi. Hisarcıklıoğlu 45 yılı geride bırakan Türkiye-AB Ortaklık ilişkisinin dayandığı temel dokümanlar sorunların çözümü için yol gösterdiğini dile getirdi. **Sayfa 9**

YIRCALI: KÜRESEL ETKİNLİK
GÜÇBİRLİĞİNDEN GEÇİYOR

DEİK İcra Kurulu Başkanı Rona Yırcalı "DEİK olarak Türkiye'yi büyümeye ve Türkiye'yle beraber büyümeye devam edeceğiz" dedi. Dünya Türk Girişimciler Kurultayı'nda konuşan Yırcalı küresel arenada var olabilmek için ekonomik platformda etkin olmak gerektiğini söyledi. "Ekonomik platformda etkin olabilmenin temelinde ise birlikte düşünmek, birlikte planlamak ve birlikte hareket etmek yatıyor" diyen Yırcalı, ortak çaba ile küresel ekonomide başarılı olunacağını belirtti. Dünya türk

Girişimciler Kurultayı'nın bu anlamda çok önemli olduğunu aktaran Yırcalı, "Toplantılarda sorunlara çözüm aramaya çalıştık, ekonomik fırsatlardan nasıl istifade edebileceğimizi tartıştık" diye konuştu. **Sayfa 4**

IMF
AVRUPA'NIN
EN İYİLERİNDEN
BİRİ TÜRKİYE

IMF tarafından hazırlanan Küresel Mali İstikrar Raporu'na göre Türkiye Avrupa'daki yükselen ekonomiler arasında kredi/mevduat dengesi açısından en iyi iki ülkeden biri.

11

2010
TÜRKİYE'DE
JAPON YILI
İLAN EDİLDİ

8

05 DEİK VE SANAYİ BAKANLIĞI'NDAN
TÜRKMENİSTAN ÇIKARMASI08 AFRIKALI İŞADAMINA KOLAY
VİZE, İHRACATIMIZI ARTIRIR10 SIKINTILAR AŞILIRSA İRAN'LA
TÜRKİYE'NİN TİCARETİ PATLAR

Açılış töreninde "Opera Twins" Didem ve Sinem Balık kardeşler kurultaya özel hazırladıkları repertuarlarıyla mini bir konser verdi.

Açılış konuşmalarının ardından merhum Sakıp Sabancı'nın ölüm yıldönümü olması nedeniyle Güler Sabancı'ya plaket takdim edildi.

Kurultaya katılan dünyanın farklı noktalarındaki Türk girişimciler birlikte hareket ederek etkili bir güç olacakları mesajını verdiler.

Türk girişimcinin yeni hedefi küresel güç haline gelmek

Dünyanın çeşitli ülkelerinden bir araya gelen 2 bin Türk girişimci "Küresel Güç Türkiye" dedi. İstanbul'da düzenlenen "Dünya Türk Girişimciler Kurultayı" kamudan özel sektöre, profesyonellerden genç girişimcilere kadar tüm kesimleri biraraya topladı.

Dış Ekonomik İlişkiler Kurulu (DEİK) ve Dış Ticaret Müsteşarlığı (DTM) işbirliğinde 10-11 Nisan tarihlerinde gerçekleştirilen Dünya Türk Girişimciler Kurultayı "Küresel Güç Türkiye" temasıyla 80 ülkeden 2 bin Türk girişimciyi ağırladı. Kurultaya, Devlet Bakanı ve Başbakan Yardımcısı Hayati Yazıcı ile Devlet Bakanı ve Başbakan Yardımcısı Nazım Ekren, Devlet Bakanları Egemen Bağış, Kürşad Tüzmen ve Mustafa Said Yazıcıoğlu'nun yanı sıra çok sayıda üst düzey yönetici ve girişimci de katıldı. TOBB/DEİK ve Dünya Türk İş Konseyi Başkanı M. Rifat Hisarcıklıoğlu kurultay'ın açılış oturumunda yaptığı konuşmada: "Hedefimiz dünyadaki etkin diasporalardan biri olmaktır. Bakın uzun yıllardır "İobi" kelimesi, "Diaspora" kelimesi, bizim için korkutucu anlamlar taşıdı. Artık korkmamıza gerek yok. Muhtaç olduğumuz birikim, kudret, enerji ve niyet, bizde mevcuttur" dedi. Kurultayda girişimcilere seslenen Hisarcıklıoğlu, yurtdışında çok sayıda Türk yatırımcı olduğunu dile getirdi. Girişimciler ve profesyonel yöneticilerin "Küresel

"Küresel Güç Türkiye" temasıyla düzenlenen Dünya Türk Girişimciler Kurultayı'na çok sayıda devlet bakanı ve üst düzey yöneticiler katıldı.

Güç Türkiye" sloganı etrafında, dünyanın dört bir yanından gelecek bu kurultayda güçlerini birleştirdiğini ifade eden Hisarcıklıoğlu, "Artık yurtdışındaki Türkler, birbirlerini rakip olarak görmeyecek. Onun ekmeğine, onun işine göz koymayacak. Bizim savaşımız, pastadan dilim çalma savaşı değil, pastayı büyütme savaşımızdır. Almanya yok, Avrupa var. Avrupa yok, Dünya var. Ölçeğimizi büyütmeliyiz. Birlikte iş yapmayı, ortaklıklar kurmayı öğrenmeliyiz. Zira rekabetin küresel yaşandığı bir dünyada küçük kalan, geride kalır" diye konuştu. Dünyanın farklı noktalarındaki Türk girişimcilerin birlikte hareket ederek etkili bir güç olacaklarının altını çizen Hisarcıklıoğlu "Aynlıktan azap, birlikten bereket geldiğini unutmamalıyız. Bir olacağız, iri olaca-

ğız, diri olacağız. Önümüzdeki haziran ayında Avrupa Parlamentosu (AP) seçimleri olacaktır. Aday olmalısınız, Türk adayları desteklemelisiniz. Avrupa'daki gücünüzü hissettirmelisiniz. İran'ın veya Körfez ülkelerinin, en büyük zenginliği petroleri olabilir. Rusya'nın doğalgaz olabilir. Çin'in geniş insan kaynağı olabilir" diye konuştu.

ZAMAN PANİKLEME ZAMANI DEĞİL

Tayvan'ın kendisini halkının zekâsından başka zenginliği olmayan bir ülke olarak tanımladığına dikkat çeken Hisarcıklıoğlu: "Biz de En büyük sermayesi girişimcisinin müteşebbis ruhu olan ülkeyiz" dedi. Coca Cola Başkanı ve Üst Yöneticisi (CEO), Dünya Türk İş Konseyi Yüksek İstişare Ku-

rulu Başkanı Muhtar Kent, "İçinde bulunduğumuz küresel kriz akıllı, cesaretli liderler için bir fırsat sunabilir. Zaman paniklemenin zamanı değildir" dedi. Kent, yurt dışında yaşayan Türkler olarak her platformda Türkiye'ye yardımcı olma gayreti içinde olduklarını söyledi. "Bugün dünyanın içinde bulunduğu mali kargaşa içinde sesimiz daha güçlü çıkmaya için birlikte, beraberce ortak bir zeminde buluşabilmek hiç bu kadar önemli olmamıştı" diyen Kent, dünyanın neresine giderse gitsin muhakkak müteşebbis bir Türk vatandaşı ile karşılaşacağını, yurt dışında 1 milyondan fazla Türk girişimci bulunduğunu, bunun Türkiye'de çalışan toplam nüfusun neredeyse yüzde 5'ini oluşturduğunu anlattı.

TÜZMEN: DÜNYANIN GÖZÜ ÜZERİMİZDE

TOBB/DEİK Başkanı M. Rifat Hisarcıklıoğlu ile birlikte ev sahipliği yapan, Dış Ticaretten Sorumlu Devlet Bakanı Kürşad Tüzmen, "Tüm dünyanın gözü kulağı bizim üzerimizde. Başarılarımızı devam ettirmek istiyoruz. Bu dönemde dostlarımızı biraz sevindireceğiz, düşmanlarımızı biraz gücendireceğiz" dedi. Türkiye'nin hiç kimsenin kolay vazgeçebileceği bir ülke olmadığını ifade eden Tüzmen, "Türkiye'yi vazgeçilmez kılan insan kalitesidir, ekonomik ağırlığıdır ve girişimci gücüdür. Bu platform Türkiye'deki ve tüm dünyadaki Türk girişimcilerinin dinamizmi ve gücünün göstergesidir" dedi. Dünyada her şeyin miras olarak bırakılabileceğini ancak başarının bırakılamayacağını, anlatan Devlet Bakanı Tüzmen şunları söyledi: "Dünyada ekonomik kriz, mali kargaşa var. Türkiye'nin ihracatı ocak şubat ortalamasında komşu çevre ülkelerden Suriye'ye yüzde 46, Irak'a yüzde 75, Mısır'a ise yüzde 140 artmış durumda. Tüm olumsuzluklara rağmen Cumhuriyetin 100. yılında 500 milyar dolarlık ihracat ile dünyanın en fazla dış ticaret yapan ilk on üyesi arasında yer alma hedefimizi değiştirmedik. 'Küresel güç Türkiye' hedefimizden vazgeçmeye niyetimiz yok."

DEİK Çek Cumhuriyet'indeki yeni iş fırsatlarını değerlendirdi

DEİK / Türk Çek İş Konseyi, Cumhurbaşkanı Abdullah Gül'ün Çek Cumhuriyeti temasları sırasında bir grup Türk işadamları ile birlikte Cumhurbaşkanı Vaclav Klaus katıldı. Çek Cumhuriyetinde bulunan çok sayıda işadamlarının hazır bulunduğu toplantıda ikili firma görüşmeleri gerçekleştirildi. Çek Cumhuriyeti ile Türkiye arasında bulunan dış ticaret hacminin 2 milyar doları aşmasıyla birlikte iki ülke arasındaki işbirliği fırsatları da artış gösteriyor. Vergi muafiyeti fırsatı Türkiye'nin Çek Cumhuriyetine ihrac ettiği ürünler arasında hazır giyim, tekstil, otomotiv ve yan sanayi, meyve, demir-çelik eşya, kıymetli taşlar ve metaller başı çekiyor. Çek Cumhuriyetinden ithal edilen ürünler ise

Cumhurbaşkanı Gül Çek Cumhuriyeti'nde temaslarda bulundu.

makine ve ulaşım araçları, otomotiv sanayi ürünleri, iletişim cihazları ve büro makineleri olarak sıralanıyor. Avrupa'nın en büyük yedinci enerji şirketi CEZ ile Akkök Holding ortaklığı, Saran Holding'in de içinde bulunduğu Odien Group tarafından Çek Cumhuriyeti'nin en köklü turizm şirketi CEDOK'un satın alınması, Eczacıbaşı İlaç

Sanayiinin yüzde 75'inin Çek Zentiva Grubu bünyesine geçmesi, TAV'ın Plzen Havaalanı yatırımı bu ülkede dikkat çeken ortaklıklar. Ayrıca, Çek Skoda taşıt araçları Yüce Oto/Doğuş Grubu tarafından pazarlanıyor. Çek Cumhuriyeti'nde yeni kurulacak tesisler için 10 yıla kadar kurumlar vergisinden muafiyet sağlanıyor.

Liberal açık pazar ekonomisinin uygulandığı Meksika Türk yatırımcısına fırsatlar sunuyor.

Meksika'da yatırım fırsatları

DEİK/Türk-Meksika İş Konseyi, 27 Nisan 'da TOBB Plaza'da, Meksika İhracat ve Yatırım Ajansı "Promexico" ve Meksika'nın Ankara Büyükelçiliği ile işbirliğinde "Meksika'da Yatırım ve Ticaret Fırsatları" konulu bir konferans düzenledi. Türk-Meksika İş Konseyi Başkanı Varol Dereli, başkan yardımcısı Aykut Eken, Faruk Bil ve Silvyo Benbassar'in de katıldığı konferansta Promexico Frankfurt temsilcisi Sn.César Fragozo Lopez tarafından Türkiye ile Meksika arasındaki yatırım ve ticaret fırsatları hakkında detaylı bilgi verildi. Toplam 107 milyon nüfuslu, kişi başına

güçen milli geliri 14 bin dolar civarında olan, liberal açık pazar ekonomisi kısıtları uygulanan Meksika'da Türk iş dünyası için ticaret ve yatırım konusunda büyük ölçekte potansiyel olduğu öne çıkıyor. Meksika'da önümüzdeki 4 yıllık dönemde karayolları, dağıtım şebekeleri, limanlar ve mesken inşası gibi altyapı projeleri için 300 milyar dolar değerinde yatırım yapılmasını öngören bir plan 2009 mali yılı itibarı ile uygulamaya konuldu. Mühendislik kapasitesi sınırlı olan Meksika'da yetkin Türk inşaat firmaları için özellikle karayolu yapımı gibi alanlarda imkanlar bulunuyor.

Meksika ekonomisinde ağırlıklı olarak petrol alanına yönelen gelişim, turizm ve tarım gibi sektörlerle kayınlıyor. Turizm sektöründe özellikle Kaliforniya'nın güneyinde Pasifik sahilindeki Baja yarımadasında asgari on adet dev ölçekli marina ve turizm komplekslerinin inşa edilmesi ve işletilmesi hedefleniyor. Meksika, ABD ile uzun sınırlı haiz coğrafi konumu ve rekabete açık enerji ve istihdam politikaları itibarıyla ve özellikle NAFTA üyeliğinden hareketle ABD'ye yönelik iş yapmak isteyen Türk yatırımcılar için de uygun bir ülke konumunda.

MACAR PAZARI MERCEK ALTINDA

Macaristan'ın önde gelen inşaat-enerji, mühendislik hizmetleri, elektronik, makina ve ekipman ile çevre teknolojileri firmalarından oluşan işadamları heyetinin Türkiye ziyareti vesilesiyle, 27 Nisan'da TOBB Plaza'da Türk Macar İş Konseyi Ortak Toplantısı gerçekleştirildi. Macaristan Ekonomi Bakanlığı, Tarım Bakanlığı, Ulaşım, Telekomünikasyon ve Enerji Bakanlığı, Çevre ve Su Bakanlığı'ndan Bakan Yardımcıları ile Macaristan Yatırım ve Ticaret Geliştirme Ajansı (ITD), Macaristan Ticaret Odası, Macar Eximbank ile Mütteahhitler Birliği temsilcilerinin de hazır bulunduğu toplantıda firmalar arasında ikili görüşmelerde gerçekleştirildi.

BÖLGESEL LİDERDİK TÜRKİYE'YE YETMEZ

Dünya Türk Girişimciler Kurultayı'nda biraraya gelen devlet bakanları Türkiye'nin küresel güç olabilmesi için iyi bir örgütlenmeye ihtiyaç olduğunu ifade ettiler.

Dünya Türk Girişimciler Kurul-ta'yında (DTİK) düzenlenen "Küresel Ekonomide Türk Girişimcilerinin Rolü ve Lobi Faaliyetleri" adlı oturum organizasyonun en ilgi çekici otu-rumlardan biri oldu. TOBB/ DEİK Başkanı ve Dünya Türk İş Konseyi Başkanı M. Rifat Hisarcıklıoğlu moderatörlüğüne yapılan oturuma Devlet Bakanı ve Başbakan Yardımcısı Nazım Erken, Devlet Bakanı ve Baş-bakan Yardımcısı Hayati Yazıcı, Dış Ticaretten Sorumlu Devlet Bakanı Küresel Tüzmen, Devlet Bakanı Said Yazıcıoğlu, Devlet Bakanı ve Başmü-zakereci Egemen Başış katıldı. Devlet Bakanı ve Başbakan Yardımcısı Nazım Erken, içinde bulunulan ot-amda Türkiye'nin öncelikle bölgesel ancak bunun ortaya çıkardığı sinerji-ye bağlı olarak da küresel bir güç olarak da rol oynadığını söyledi.

İNSAN VE SERMAYE GÜCÜ

Küreselleşme ile birlikte bilişim ve değişim ilişkilerinin son derece kritik ve karmaşık hale geldiğini ifade eden Ekren, bu sürecin yönetiminde insan gücü ve sermaye gücü yanında bunları etkin kullanmayı sağlayacak bir iletişim ve diyalogun da öneminin açık olduğunu belirtti. Ekren, ekonomide yenilik ve yaratıcılık yoluyla etkinliğin artırılmasının

SİVİL TOPLUM KURULUŞLARI

Devlet Bakanı Said Yazıcıoğlu,
yurt dışında yaşayanların kurduğu
sivil toplum kuruluşlarının, bir kı-

sim derneklerin çok yoğun bir şekilde desteğini almaları ve o topluluğun içerisinde çok yoğun bir baskı grubu oluşturulması durumunda sorunların çözümünün çok daha kolay olacağını belirtti. Yurt dışında yaşayan Türk vatandaşlarının koordinasyonu şeklinde görevleri bulunduğuna değinen Yazıcıoğlu, bu görevi üstlendikleri zaman daha önce bu konuda ne yapıldığını baktığını ama "çok da fazla bir şey yapılmadığını" gördüğünü ifade etti.

TÜRKİYE ÖNEMLİ BİR AKTÖR

Devlet Bakanı ve Başbakan Yardımcısı Hayati Yazıcı, gümrüklerde önemli değişim ve dönüşümü hızlı bir şekilde gerçekleştirdiklerini belirtti. Türkiye'nin özellikle son 5-6 yılda dünyada siyasi platformda, ekonomide arenada bir aktör olduğunu Türkiye'nin bu noktaya güven ve istikrar sağlamak suretiyle geldiğini söyledi. Gümrüklerde mal sevkiyatı ve geçişlerinin öneme işaret eden Yazıcı, tüketiciye malın erişiminin önemli olduğunu vurgulayarak, "Bu anlamda biz gümrüklerde önemli değişim ve dönüşümü hızlı bir şekilde gerçekleştiriyoruz" dedi. Yazıcı, bu ülkeye katma değer sağlayacak, müteşebbis ruhu taşıyan bütün girişimcilerin yanında olduklarını belirtti. Türkiye'nin, bulunduğu coğrafyada, bütün komşuları ile hak ve adalet içinde ikili ilişkilerin geliştirilmesinden yana bir duruş geliştirdiğini söyleyen Yazıcı, Türkiye'nin bu duruşunun dünya ülkeleri arasında saygınlıkla takip edildiğini kaydetti.

EGEMEN BAĞIŞ

ÖRGÜTLENME ÇOK ÖNEMLİ

"Küresel Ekonomide Türk Girişimcilerinin Rolü ve Lobi Faaliyetleri" adlı oturuma katılan Devlet Bakanı ve Başmüzakereci Egemen Bağış, "Tezkerleği yeniden icat etmeye gerek yok. Başarılı olmuş diasporalara baktığımız zaman en önemli özelliklerinin örgütlenme olduğunu görüyoruz" dedi. Bağış, "Küresel Ekonomide Türk Girişimcilerinin Rolü ve Lobi Faaliyetleri" konulu oturumunda yaptığı konuşmada, yurt dışında yaşayan Türklerin, Türkiye'nin belki de en büyük gücü olduğunu söyledi. Bugün AB üyesi ülkelerde yaşayan Türklerin sayısının 5.5 milyonu bulunduğunu ve bunun, AB üyesi birçok ülkenin nüfusundan fazla olduğunu ifade eden Bağış, "Yani onları bizi istese de istemese de, biz AB'ye girdik. Hem orada yaşayan vatandaşlarımızla, hem mallarımızla, hem iş adamlarımızla girdik" diye konuştu.

Asya-Pasifik Bölgesi'nin önemli ekonomik aktörlerinden ve üretim merkezlerinden biri ve 240 milyon nüfusu ile dünyanın en kalabalık dördüncü ülkesi olan (aynı zamanda dünyanın en büyük Müslüman nüfusu) Endonezya 2008 yılı verilerine göre dünyanın en büyük 20'inci ekonomisine sahip. 2008 yılı itibarı ile yıllık ihracatı 118 milyar dolar, ithalatı ise 85 milyar dolar olan Endonezya ile Türkiye arasındaki mevcut ticaret hacmi yaklaşık 2 milyar dolar düzeyinde.

Endonezya ve Türkiye arasındaki ticaret hacminin önümüzdeki dönemde önemli gelişmeler göstermesi bekleniyor. DEİK/ Türk Endonezya İş Konseyi, başta enerji, madencilik, dış ticaret, inşaat taahhüt, gıda ve makine ekipman üretimi

olmak üzere çeşitli sektörlerde Türkiye ile önemli işbirliği potansiyeli barındırdığı düşünülen Endonezya ile ticari ve yatırım ilişkilerimizi geliştirmek amacıyla 2009 yılından başlayarak karşılıklı bir dizi etkinlikler düzenlemeyi planlıyor.

Bu kapsamda Endonezya Yatırım Koordinasyon Kurulu (Indonesia's Investment Coordinating Board- BKPM) Başkanı Muhammad Lutfi ve beraberindeki heyetin Türkiye ziyareti kapsamında 13 Nisan'da Endonezya'daki yatırım fırsatlarını ve işbirliği potansiyelini tanıtmak amacıyla The Marmara Otel Opera Salonu'nda "Endonezya'da İş ve Yatırım Fırsatları Konferansı" gerçekleştirildi. Seminerin ardından BKPM yetkilileri ile firma temsilcileri sektör uzmanları ile özel görüşmeler yaptı.

Dışişleri Bakanı Babacan kongreye katılan isimler arasındaydı.

DEİK, GRC üyesi oldu Körfez yakınlaştı

DEİK, 2009 yılının başında başlattığı Körfez Açılım Stratejisi'nin bir uzantısı olarak, Körfez bölgesinde yer alan ülkelere yönelik seçkin ve bağımsız bir araştırma organı olan, dünyanın pek çok noktasındaki akademik çevrelerle de işbirliği halinde, Birleşik Arap Emirlikleri, Dubai merkezli Körfez Araştırma Merkezi'ne (Gulf Research Center -GRC) üye oldu.

Bu üyelik sayesinde DEİK, GRC'nin özellikle Körfez bölgesi ülkelerini ilgilendiren politik, ekonomik, sosyal ve güvenlik konularını içeren benzersiz araştırmalara, yayınlara, ve raporlara tam erişim sağlayabilecek. Dış Ekonomik İlişkiler Kurulu (DEİK) tüm üyelerine, Körfez İşbirliği Konseyi (GCC) üyesi ülkelerin yanı sıra bölge dışındaki ülkelere de ilgili her konuda rafine bir kaynak oluşturan bu araştırma merkezinde yayınlanan ve üyelikle erişim sağlanabilen tüm raporlara, araştırmalara ve verilere ulaşma imkanı tanıyacak.

lu Başkanı Suzan Sabancı Dinçer ve çok sayıda iş adamı katıldı. Dışişleri Bakanı Ali Babacan yaptığı konuşmada, Türkiye ile ABD arasındaki ilişkileri belki pek çok kelimelerle tarif edebileceklerini, ancak bu ilişkileri tarif ederken en çok kullandıkları kelimelerin dostluk, ortaklık ve müteffaklık olduğunu söyledi. ABD'ye yeni yönetimein iş başına geçmesinden bu yana geçen kısa süre içerisinde pek çok temasın bulunduğu anlatılan Babacan, bütün bu temaslarda her iki ülkenin de birbirine verdiği değeri, önemi vurguladığını kaydetti.

EKONOMİK KRİZ BÜTÜN ÜLKELERİ ETKİLEDİ

Babacan, konuşmasını şöyle sürdürdü: "Biz bunu önemsiyoruz. Yani biz ABD'nin bölgesindeki ağırlığına, önemine, etkisine değer veriyoruz. ABD'nin yeni yönetimi de Türkiye'nin bölgesindeki etkinliğine, bölgesindeki lider pozisyonuna hem saygı gösteriyor hem de 'beraber neler yapabiliriz' arayışı içerisinde. ABD ile bizim bu çok geniş coğrafyada, çok geniş ortak gündemde elde etmek istediğimiz sonuçlar, görmek istediğimiz tablo aslında tamamen aynı tablo. Sözleşimin başında bahsettiğim değerleri, ilkeleri, idealleri dünyanın her yerinde anlatmak, bunların o bölgelerde gelişmesini sağlamak, istikrar, güvenlik barış... Bunlar nihai hedefler. Ara ara bu hedeflere ulaşma konusunda hangi yolun, hangi yöntemin izleneceği konusunda kuşkusuz görüş ayrılıklarımız olabilir. Bu da gayet doğal." Konuşmasında küresel kriz konusuna değinen Babacan, krizin dışa kapalı ülkeler hariç bütün ülkeleri etkilediğini söyledi.

DEİK, Türk ve Koreli KOBİ'leri biraraya getirdi

DEİK Türk-Güney Kore İş Konseyi, Türk-Güney Kore KOBİ'lerini 20 Nisan'da TOBB Plaza'da bir araya getirdi. Aynı zamanda Güney Kore Küçük ve Orta Ölçekli İşletmeler Birliği (SBC) ile Türkiye arasında bir "Mutakabat Zabtı" imzalandı. Bu anlaşma ile birlikte her iki ülke arasında iş anlaşmalarına kolay getirilmesi ve görüşmelerin hızlandırılması amaçlanıyor. Türk- Güney Kore İş Konseyi Başkanı Ali Kibar ve SBC Yönetim Kurulu Başkanı Ki-Woo Lee tarafından imzalanan Mutakabat Zabtı'nın imza töreninde Güney Kore Cumhuriyeti İstanbul Başkonsolosu Seong-Taek Baek, SBS Uluslararası İlişkiler Direktörü Hyun-Suk Shim ve Türkiye Dostluk ve İşbirliği Derneği Başkan Vekili Sang-Jin Kim katıldı. Anlaşmanın her iki ülke ticari ilişkilerine ışık tutması hedefleniyor. Anlaşmanın ilk aşamasında Türkiye ve Güney Kore arasında KOBİ'lerin kalkınmasına yönelik yakın çalışmalar sürdürülmesi planlanıyor.

Türkiye ile Güney Kore arasındaki ilişkiler 1950-53 yılları arasında gerçekleşen Kore Savaşı ile başladı. Türkiye'nin üç tugay göndererek katıldığı

gi bu yıkıcı çatışmanın ardından 1957 yılında iki ülke birbirlerini resmen tanıdılar ve siyasi ilişkilerini başlattılar. Aradan geçen 52 yıllık zaman zarfında Güney Kore, oldukça yüksek bir ekonomik büyüme performansı sergileyemeyi başardı. Savaşın sona erdiği yıl olan 1953'te Güney Kore, birçok Afrika ülkesinden daha düşük bir milli gelire sahipti. Aynı dönemde Güney Kore'de kişi başına düşen milli gelir 70 dolar iken, Türkiye'de bu rakam 144 dolardı. Bugün ise Türkiye'de kişi başına düşen milli gelir yaklaşık 5 bin dolarken, Güney Kore'de 15 bin dolar seviyesine ulaşmıştır. Türkiye ve Kore küresel ekonomide ağırlığı hızla artmakta olan iki ülke. Türkiye'de halen 300 milyon dolar civarında Kore yatırımı bulunmakta olup, 144 Kore sermayeli şirket Türkiye'de faaliyet gösteriyor.

Güney Kore bugün dünyanın en büyük 13. ekonomisi, 700 milyar doları aşan dış ticareti ile dünyanın en büyük 11. ihracatçısı haline geldi. Son 10 yılda kişi başı milli gelirini iki katına yani 20 bin dolara çıkarmayı başaran Kore bugün dev şirketleri ile küresel bir ekonomik güç haline geldi.

DEİK Türk-Güney Kore İş Konseyi mutakatbat zabtı imza törenine Türk-Güney Kore İş Konseyi Başkanı Ali Kibar (ortada), SBC Yönetim Kurulu Başkanı Lee Ki-Woo (solda) ile Güney Kore İstanbul Başkonsolosu Seong-Teak Baek katıldı.

RONA YIRCALI

TÜRKİYE'Yİ BÜYÜTMEMEYE DEVAM EDECEĞİZ

DEİK İcra Kurulu Başkanı Rona Yırcalı "DEİK olarak Türkiye'yi büyütme ve Türkiye'yle beraber büyümeye devam edeceğiz" dedi. Dünya Türk Girişimciler Kurultayı'nın Cumhurbaşkanı Abdullah Gül'ün de katıldığı galasında konuşan Yırcalı şunları söyledi: "Çok önemli bir gün kurultay yaşadık. 80'i aşkın ülkeden 2000'den fazla Türk girişimci İstanbul'da bir araya geldi. Bakanlarımızın da katılımlarıyla toplantılar gerçekleştirildi. sorunlara çözüm aramaya çalıştık, ekonomik fırsatlardan nasıl istifade edebileceğimizi tartıştık. Öncelikle, dünya çapında başarımlara imza atmış türk girişimcilerinin deik çatısı altında dünya türk iş konseyi gibi önemli bir yapıyla buluşmasından duyduğumuz memnuniyetin altını çizmek istiyorum. Her zaman ifa-

de ettiğimiz gibi, küresel arenada var olabilmek için ekonomik pl atformda etkin olmak gerekiyor. Ekonomik platformda etkin olabilmemizin temelinde ise birlikte düşünmek, birlikte planlamak ve birlikte hareket etmek yatıyor."

İYİ TEMSİL ADIMIZI YÜKSELTİR

Ülkemizin en iyi şekilde temsil edilmesinin hepimizin ortak menfaatinin olduğunu belirten Yırcalı "İyi bir temsil, her anlamda türkiye'nin adını yükseltir. Bir ülkede Türk yatırımları ne kadar fazla ve ne kadar istihdam sağlıyorsa, o ülkedeki türk ürün ve hizmetleri ne denli rağbet görürse, Türkiye de o ülkede o denli kabul görür. Ne mutlu bizlere ki, türk girişimci ruhu Rusya'dan ABD'ye, Azerbaycan'dan Nijerya'ya kadar uzanan coğrafyada kendini başarılı bir şekilde kabul ettirmiştir.

Abdullah Gül: Türkiye tüm dünyanın dikkatini çekiyor

Dünya Türk Girişimciler Kurultayı galasına katılan Cumhurbaşkanı Abdullah Gül "Türkiye sadece bölgesinde değil, bütün dünyada dikkati çeken ve herkesin yakından takip etmeye başladığı bir güç haline gelmektedir" dedi.

TOBB/ DEİK Başkanı M. Rifat Hisarcıklıoğlu, Cumhurbaşkanı Gül'e hitaben şunları söyledi: "Dışişleri Bakanlığınız ve Başbakanlığınız döneminde her zaman iş dünyasının yanında yer aldınız. Türk girişimcisinin küresel piyasalarda önünü açtınız. Şimdi oturduğunuz Cumhurbaşkanlığı koltuğunda aynı şekilde Türk iş dünyasının ufkunu açmaya devam ediyorsunuz. Sayın Cumhurbaşkanı ile iş dünyamıza yeni pazarlar, yeni iş imkanları yaratmak için önemli seyahatler gerçekleştirdik. Önemli siyasi ve ekonomik başkentleri ziyaret ettik. Sizlere Türk iş dünyasının teşekkürlerini arz etmek istiyorum."

AİLE BİRARAYA TOPLANDI

Cumhurbaşkanı Abdullah Gül, Dünya Türk Girişimcileri Kurultayı galasında yaptığı konuşmada devletin önemli temsilcileri ve bakanlarının da katıldığı kurultay ile çok etkileyici ve heyecanlandırıcı bir buluşmanın gerçekleştiğini kaydederek, "Bu buluşmanın özeti şu; Büyük bir aileyi ve uzun yıllar belki de zamanlar birbirlerini görmeyen aile fertlerini, bireylerini bir araya toplamış oldunuz. Dolayısıyla dünyanın dört bir yanına dağılmış aileyi İstanbul'da toplayanlara çok teşekkür ediyorum" dedi.

Kurultay sayesinde bir sinerji doğacağını vurgulayan Cumhurbaşkanı Gül, Türklerin birbirini çok daha iyi tanımalarına, işbirliği yapmasına aracı olacağını ve bu işbirliğinin ticarete ve ekonomiye fayda sağlayacağını söyledi. Gül, Türkiye'nin gurur kaynağı olmuş büyük firmaların, müteşebbisleri, şirketleri, onların

Devlet Bakanı Kürşad Tüzmen ve TOBB Başkanı M.Rifat Hisarcıklıoğlu 'nun takdim ettiği teşekkür plakettini alan Cumhurbaşkanı Gül, "Plaketlerin ve ödüllerin asıl sizlere verilmesi lazım" dedi.

temsilcileri ve öncülerinin yanı sıra dünyanın büyük şirketlerinin başına geçmiş Türk profesyonelleri ile herkes için gurur kaynağı olmuş çok değerli şahsiyetlerin katıldığını ifade ederek, ayrıca dünyanın dört bir yanında kimsenin gidemediği yerlere giden, uğraşan, belki bugün küçük olup yarın çok büyük olacak firmaların temsilcilerinin de bu buluşmada yer aldığını anlattı.

DEVLET GİRİŞİMCİNİN YANINDA

Türkiye'yi büyük yapan unsurlar olduğunu, ancak daha yapacak çok şey bulunduğunu ifade eden Cumhurbaşkanı Gül, bunların yine el birliği içinde yapılacağını, devletin yapacaklarının ayrı, özel sektörün yapacaklarının ayrı olduğunu bildirdi. Cumhurbaşkanı Gül; "Devlet sizin önünüzü açacaktır. Hükümetler sizin önünüzü açacaktır. Dış

dünya ile ilişkilerinizi kolaylaştırmak için vergi muafiyet anlaşmalarını imzalayacaktır ki, sizler dışarıda da, içeride de büyük işler yapabilesiniz ve rekabet üstünlüğünü ele geçirebilesiniz. Devlet yine başka ülkelerle yatırımları koruma, teşvik anlaşması yapacaktır ki sizler başka bir yere yatırım yaparken emin olabilirsiniz. Herhangi bir şekilde sıkıntıya düşerseniz, arkanızda sağlam anlaşmalar, garantiler olsun. Yine devlet başka ülkelerle serbest ticaret anlaşmalarını yapacaktır ki sizin mal satarken gümrük muafiyetleri, bunlar olsun ve neticede yine fiyatlarda rekabet üstünlüğünüz olsun" dedi.

HER YERDE TÜRK İZİ VAR

Yemen'den Fas'a, Suriye'den yine birçok komşu ülkeye kadar serbest ticaret anlaşmalarının yapıldığını ve özel sektörün önünün açıldığını be-

lirten Gül, büyük işler yapan Türk işadamlarının, önlerindeki bariyerler kaldırıldıktan sonra çok daha büyük işler yapacağına inandığını, gittiği ülkelerde bazı büyük projelerin Türk müteahhitleri ve işadamları tarafından gerçekleştirildiğini görmekten büyük gurur duyduğunu dile getirdi.

Cumhurbaşkanı Gül, sürdürülebilir bir ilerleme için halen yapılması gereken bir takım şeyler olduğunu, Türkiye'nin de bunları yaptığını ve yaptıklarını daha da ileri götürme konusunda kararlı olduğunu vurguladı. Ekonomik ve siyasi alandaki reformların gerçekleştirilmesinin ardından gerisinin iş adamlarına kaldığını, onlar ne kadar başarılı olurlarsa Türkiye'nin de o kadar çok başarılı olacağını, onlar ne kadar çok üretirse Türkiye'nin de o kadar büyük bir üretim merkezi haline geleceğini söyledi.

Krizden çıkış yöntemleri tartışıldı

Dünya Türk Girişimciler Kurultayı kapsamında düzenlenen 'Küresel Krize Küresel Bakışlar' paneline katılan uluslararası şirketlerdeki üst düzeydeki Türk yöneticiler, işadamlarına çözüm yollarını anlattı. Türk CEO'lar krizden çıkış için hızlı karar alma, müşterilerle daha yakın durma, verimliliğin artırılması, insan kaynaklarının geliştirilmesinin üzerinde durdu. Lütfi Kırdar Kongre ve Sergi Sarayı'ndaki panelin moderatörlüğünü Coca-Cola CEO'su Muhtar Kent yaptı. Coca-Cola'da krize karşı neleri kontrol edebileceklerine odaklandıklarını anlatan Kent şunları kaydetti: "İlk olarak pazarlama ve müşterilere doğru mesajların iletilmesi üzerinde durduk. İkinci olarak müşterilere satım alma noktalarında daha etkin programlar geliştirdik. Son olarak da ürün ve ambalajlarda değişiklik yapıldı. Şirket son bir yılda yüzde 35'i düşük kalorili, 300 tanesi vitaminli toplam 700 içeceği piyasaya sürdü. Kriz döneminde, zaman kaybetmeme, esneklik, tüketici ve müşterilerin beklentilerinin iyi algılanması önemli. Ben her gittiğim ülkede küçük marketleri bile ziyaret ederim."

Dünyanın en büyük deterjan ve kozmetik üreticilerinden P&G Türkiye'nin Genel Müdürü Saffet Karpat, bu dönemde yenilikçiliğin devam ettirilmesi gerektiğini söyledi. Karpat, "Bazı şirketlerin en büyük hatalarından biri yenilikçiliği kesmek. Yenilikçilik rekabette avantaj sağlıyor" diye konuştu. TAV Havalimanları CEO'su Sani Şener,

'Küresel Krize Küresel Bakışlar' paneline katılan uluslararası şirketlerin üst düzeydeki Türk yöneticileri, işadamlarına krize karşı çözüm yollarını anlattılar.

insan kaynaklarının geliştirilmesi için çalışmalar yaptıklarını anlattı. Şener, dünyanın çeşitli noktalarında operasyonlar yürüttüklerini hatırlatarak, "Vietnam'da Vietnamlı işçileri yetiştiren okulumuz var. Malezya'da insan kaynakları ofisi var" dedi. Cisco Doğu Avrupa ve Orta Asya Başkanı Kaan Terzioğlu, iletişim teknolojisinin gelişmesiyle birlikte krizlerin daha kısa sürede etkilerinin geçeceğini belirterek, şirket olarak bu zamanlarda 'kırmızı' ve 'mavi' ekipler oluşturulduğunu anlattı. Terzioğlu'nun verdiği bilgilere göre kırmızı ekipler olay yerine giderek zararı minimize etme, savunma mekanizmalarını geliştirme gibi konulara yöneliyor. Mavi ekipler ise krizin nasıl fırsata dönüştürüle-

ceği üzerinde çalışıyor. Terzioğlu, 'şu anda' ve 'acil' kavramlarının hayatta tutulmasının önemini vurguladı. DEİK/Türk - Rus İş Konseyi Başkanı ve Coca-Cola Avrasya Bölüm Danışmanı Cem Kozlu, "Krizi israf etmeyelim. Başımıza dert geldi, bunu kullanıp neler yapabiliriz, önemli" dedi. Bu dönemde şirketlerin yapılanmalarını sorgulamaları için fırsat oluştuğunu söyleyen Kozlu, "Taksimetreyi sıfırlamak, temel iş süreçlerini sorgulamak için büyük bir fırsat var" diye konuştu. Kozlu'nun tespitlerine göre, bu dönemde yerlere hitap eden ürünler geliştirmek, işsiz kalan kaliteli yöneticileri transfer etmek, yeni ürün çıkarmak, işbirlikleri ve kriz sonrası için yatırım yapmak çok önemli.

Galatasaray Üniversitesi

Vergi Hukuku Araştırma ve Uygulama Merkezi

BMI BUSINESS MANAGEMENT INSTITUTE

www.bm-institute.com

BİLİŞİM HUKUKU

**Eğitim Programı
ANKARA
İSTANBUL**

- Elektronik ticaret ve hukuk
- Elektronik imza
- İnternette kişilik hakları
- İnternet ortamında yapılan yayınlar
- İnternet ortamında sözleşmelerin kurulması
- Bilişim ve Ceza Sorumluluğu
- Fikri Haklar ve Alan adları
- İnternet ve Ceza Sorumluluğu
- İnternet ve uluslararası hukuk

**23-24 Mayıs İstanbul
30-31 Mayıs Ankara**

**Süre : 12 Saat (2 Gün)
Cumartesi - Pazar 9:30- 16:30**

FİKRİ VE SİNAİ HAKLAR

**Eğitim Programı
İSTANBUL**

- Marka Hukuku
- Endüstriyel Tasarım Hukuku
- Patent Hukuku
- Fikir ve Sanat Eserleri

23-24 Mayıs İstanbul

Süre : 12 Saat (2 Gün)

Cumartesi - Pazar 9:30- 16:30

Kayıt ve Bilgi için :

0 (212) 273 15 06

0 (506) 709 72 37

egitim@bm-institute.com

PORTEKİZ'LE DİŞ TİCARET ARTIYOR

Yıllar	İhracat	İthalat	Denge	Hacim
2005	304,1	305,3	-1,2	609,5
2006	432,8	286,7	146,1	719,5
2007	550,5	406,5	44,0	957,0
2008	540,8	479,9	60,9	1.020,7

Portekizli işadamları İstanbul'a geliyor

Portekiz Cumhurbaşkanı Anibal Antúnio Cavaco Silva ve beraberindeki işadamları heyetinin Türkiye'ye resmi ziyareti vesilesiyle 14 Mayıs 2009 tarihinde Forur Seasons Otel'i'nde Portekizli işadamları ile ikili iş görüşmeleri gerçekleştirilecek. Portekiz'in geleneksel pazarları olan Latin Amerika ve Afrika ülkelerinde ve Türkiye'nin komşu-çevre ülkelerde rekabet gücüne dayana-

arak çok taraflı işbirliklerinin geliştirilmesine yönelik önemli potansiyel mevcutlar bulunuyor. Birçok sektörde iş fırsatları Türk yatırımcısını bekliyor. Özellikle enerji (yenilenebilir enerji dahil), tekstil, konfeksiyon, ayakkabı, çevre, müteahhlik, ilaç sanayi, otomotiv ve yan sanayi, elektronik, bilişim, turizm Portekizli firmalarla iş yapılacak sektörler olarak öne çıkıyor.

DEİK ve Sanayi Bakanlığı Türkmenistan'a uzanacak

Sanayi ve Ticaret Bakanı Sayın Zafer Çağlayan ve TOBB/DEİK Başkanı M. Rifat Hisarcıklıoğlu Türkmenistan ile ilişkilerimize ivme kazandırmak ve DEİK-KOSGEB işbirliği anlaşması çerçevesinde eşleştirme programlarının hayata geçmesini sağlamak, işbirliği sürecini niteliksel olarak yeni bir aşamaya yöneltmek ve Türkiye Türkmenistan Hükümetlerarası Ekonomik Komisyon (HEK) II. Dönem Toplantısı'na katılmak üzere 20-23 Mayıs tarihleri arasında bu ülkeye resmi bir ziyaret gerçekleştirecek. Türk ve Türkmen işadamlarının katılımıyla gerçekleştirilecek Türk Türkmen İş Konseyi Toplantısında iki ülke iş çevreleri arasındaki yatırım ve işbirliği imkânları görüşülecek. Ziyaret aynı zamanda Türkmenistan ile sürekli gelişen iş hacminin daha da artırılması, işadamları ile resmi kurumlar arasındaki ilişkileri kurumsallaştırmak, özel sektör yatırımlarını artırmak, Türk ve Türk-

men özel sektör ortaklıklarının geliştirilmesine yardımcı olmayı amaçlıyor. Ayrıca ziyarete katılacak firma yetkililerinin kendi sektörlerinden Türkmen firmalarıyla bir araya gelmeleri planlanıyor. Ziyaret sırasında Türkmenistan Ticaret ve Sanayi Odası ile DEİK / Türk Türkmen İş Konseyi olarak yeni bir aşamaya yöneltmek ve Türkiye Türkmenistan Hükümetlerarası Ekonomik Komisyon (HEK) II. Dönem Toplantısı'na katılmak üzere 20-23 Mayıs tarihleri arasında bu ülkeye resmi bir ziyaret gerçekleştirecek. Türk ve Türkmen işadamlarının katılımıyla gerçekleştirilecek Türk Türkmen İş Konseyi Toplantısında iki ülke iş çevreleri arasındaki yatırım ve işbirliği imkânları görüşülecek. Ziyaret aynı zamanda Türkmenistan ile sürekli gelişen iş hacminin daha da artırılması, işadamları ile resmi kurumlar arasındaki ilişkileri kurumsallaştırmak, özel sektör yatırımlarını artırmak, Türk ve Türk-

TÜRK GİRİŞİMCİ, GÜL BAŞKANLIĞINDA KIRGIZ VE TACİKİSTAN YOLCUSU

Türk girişimci Kırgızistan ve Tacikistan'da iş kovalayacak

DEİK, Cumhurbaşkanı Abdullah Gül'ün gelecek ay Kırgızistan ve Tacikistan'a yapacağı resmi ziyarete işadamları heyetiyle katılacak. İki ülke arasındaki işbirliğinin değerlendirileceği organizasyonda, firmalar ikili görüşmeler yapabilecek.

Cumhurbaşkanı Abdullah Gül 26-30 Mayıs tarihlerinde Kırgızistan ve Tacikistan başkentleri Bişkek ve Duşanbe'yi ziyaret edecek. DEİK bu ziyaret kapsamında işadamlarını da bu iki önemli ülke iş çevreleriyle buluşturacak. DEİK tarafından organize edilecek işadamları heyeti resmi bir ziyaret gerçekleştirecek. Cumhurbaşkanı, bakanlar ve beraberindeki resmi Türk heyeti ile karşı ülkeden işadamlarının katılımıyla gerçekleştirilecek İş Konseyi Toplantıları'nda karşılıklı işbirliği imkanları ele alınacak. Organizasyonda iki ülke firmaları arasında ikili görüşmelere de yer verilmesi planlanıyor.

KIRGIZİSTAN'DA MÜTEAHHİTLİK VE ENERJİDE İŞBİRLİĞİ

Türkiye ile Kırgızistan'ın dış ticaret açısından durumu değerlendirildiğinde; 2008 yılında ihracatımız 180 milyon dolar ithalatımız 45 milyon dolar oldu. İhracatımızda; altından mücevherci eşyalar, halılar, tekstil mamulleri, makine ve cihazları yer almaktadır. İthalatımızda sebze- meyva, ham deri ve örme giyim eşyası önemli kalemler. Kırgızistan'da Türk müteahhit firmalarının üstlendiği yaklaşık 30'a yakın projenin toplam tutarı 500 milyon dolara yaklaşmıştır. Kısa vadede Türkiye ile Kırgızistan arasında; enerji alt yapısının geliştirilmesine yönelik müteahhitlik hizmetleri ile enerji

DİŞ TİCARET HACMİ BÜYÜYOR (milyon dolar)

Yıl	İhracat	İthalat	Denge	Hacim
2005	46.5	47.3	-0.8	93.8
2006	71.8	118.4	-46.6	190.2
2007	117.6	143.3	-25.7	260.9
2008	176.4	147.7	28.7	324.1

sektöründeki yatırımları bakımından önemli işbirliği imkanlarının ortaya çıkacağı öngörülmüyor. 1991 yılında Sovyet Sosyalist Cumhuriyetler Birliği'nden resmen ayrılan Tacikistan ile Türkiye arasındaki ticaret, özellikle 2003 yılında ivme kazandı. 2003 yılında 86 mil-

yon dolar olan ticaret hacmimiz, 2008 yılı sonunda 325 milyon dolara yükseldi. 2007 yılında Türkiye'nin aleyhine 29 milyon dolar ticaret açığı meydana geldi. 2008 yılında ise 28 milyon dolar fazla verdi. Bu noktada Türkiye'nin yapmış olduğu ithalatın yüzde

87'sini alüminyum ve alüminyum ürünleri oluşturdu. Türk firmalarınca Tacikistan'da gerçekleştirilen doğrudan sermaye yatırımları ise 11.546.000 dolar seviyesinde. Türk firmaları tarafından bugüne kadar Tacikistan'da üstlendikleri 28 adet projenin tutarı 420 milyon doları buldu.

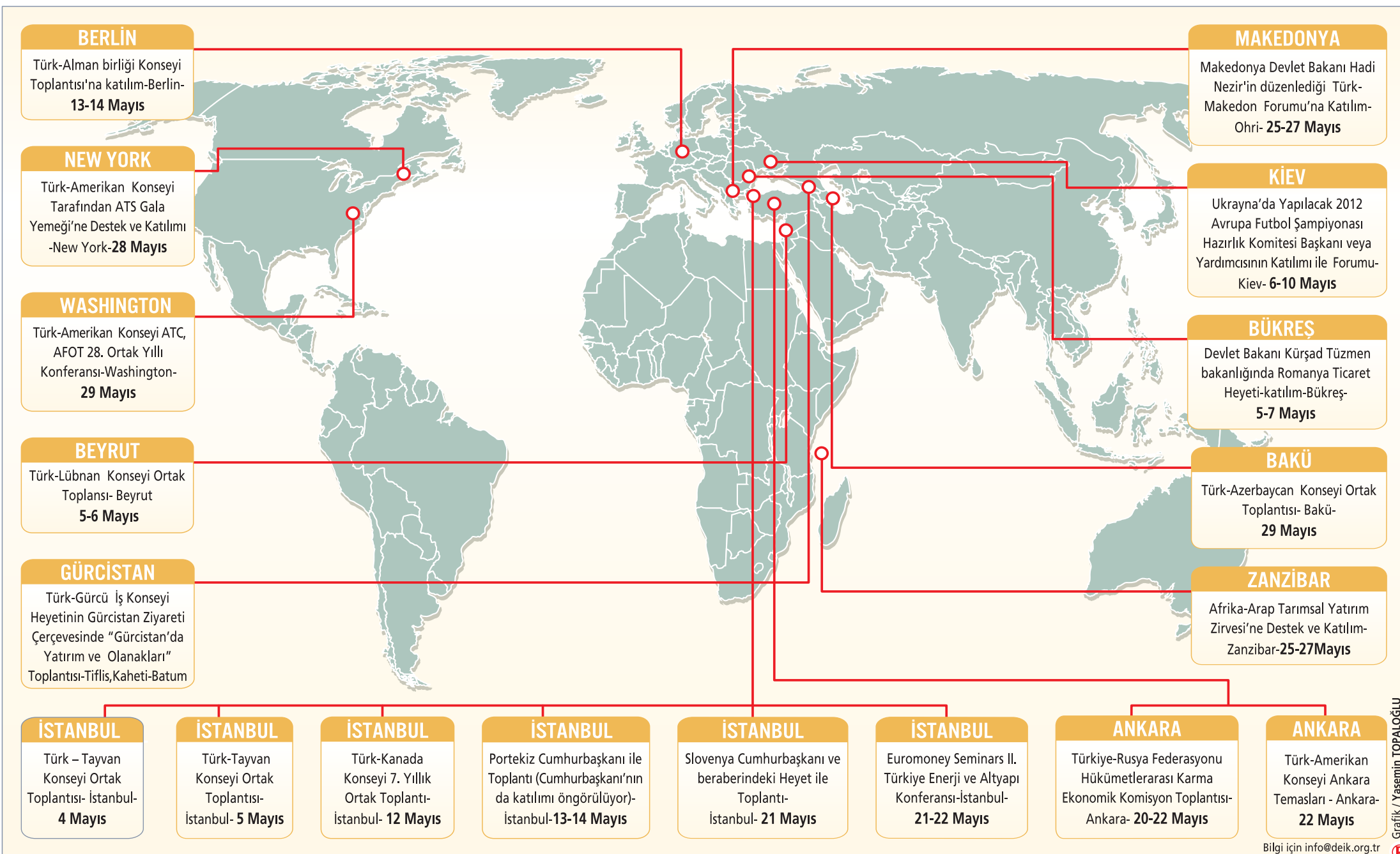
TACİKİSTAN'IN SUNDUĞU İŞ FIRSATLARI

Tacikistan'ın altyapı konusunda büyük eksiklikleri bulunuyor. Karayolları ve demiryollarının modernize edilmesi ve yeni hatların açılması sayesinde ülke içinde ulaşım kolaylaşacak ve bu durum ticareti de olumlu yönde etkileyeceği öngörülmüyor. Tacikistan, otel ve konferans salonu sıkıntısı içinde. Orta Asya'da önemli işlere imza atmış olan Türk inşaat firmaları için bu alanda oldukça büyük iş fırsatları bulunuyor. Özellikle başkent Duşanbe'de batı standartlarına uygun oteller ve konferans / kongre salonları yapılması gerekiyor. Topraklarının yüzde 93'ü dağlık arazi olan Tacikistan, kış turizmi açısından da çok elverişli konumda. Özellikle Pamir Dağları'nda inşa edilecek turistik tesislerle turizm geliştirilebilir.

TACİKİSTAN'DA NÜFUSUN YÜZDE 70'İ TARIM İŞÇİSİ

Tacikistan bir tarım ülkesi ve nüfusun yüzde 70'i bu alanla çalışıyor. Tarım ürünlerinin işlenmesi, paketlenmesi ihracatı alanında iş fırsatları bulunuyor. Pamuk üretimi, (hasılatın iyi olduğu dönemlerde 1 milyon ton pamuk elde edilebilmektedir) et ve süt ürünlerinin işlenmesi, yeni tarımsal ürünlerin yetiştirilmesi gibi konularda ortak çalışmalar yapılabilir. Tacikistan'da sebze ve meyve üretiminin gelişmiştir ancak; gıda ürünlerinin işlenmesi, paketlenmesi ve meyva suyu üretimi konusunda büyük tesisler bulunmadığı için işbirliği çerçevesinde tesisler açılabilir, ambalajlama ve paketleme tesisleri kurulabilir.

DİŞ EKONOMİK İLİŞKİLER KURULU MAYIS TAKVİMİ

Fransa'ya ticaret heyeti ile ziyaret

Türkiye ile Fransa arasındaki ticari ve ekonomik işbirliği imkanlarının artırılması ve ihracatçı firmalarınca dış pazar açılımlarına katkı sağlamak amacıyla, Devlet Bakanı Kürşad Tüzmen'in başkanlığında, kurum ve kuruluş temsilcileri ve işadamlarının katılımıyla, DTM koordinatörlüğünde, Uludağ İhracatçı Birlikleri (UIB) Genel Sekreterliği organizasyonu ve İstanbul Maden ve Metaller İhracatçı Birlikleri (İMMİB) Genel Sekreterliği işbirliği ile 12-15 Mayıs 2009 tarihleri arasında Fransa'nın Toulouse ve Paris şehirlerine yönelik bir "Ticaret Heyeti" düzenlenecek.

Heyete, havacılık ve uzay teknolojisi, nitelikli tarımsal ürünler, organik gıda, meyve ve sebze, bio-sağlık, eczacılık ürünleri, otomotiv ve yan sanayi, bilgi teknolojileri, lojistik, makine ve aksamları, hazır giyim, deri tekstil, ipek, kumaş, mobilya, ambalaj, elektronik-elektronik, beyaz eşya, plastik ve plastikten mamul eşya, madeni eşya, inşaat malzemeleri ve diğer muhtelif sektörlerde faaliyet gösteren ve uluslararası standartlara uygun ürünlerin imal ve ihrac eden firmaların katılımı öngörülmüyor. Ticaret Heyeti Programı kapsamında, Toulouse ve Paris'te iki ülke üst düzey yetkililerinin katılımıyla düzenlenecek bilgilendirme semineri, ikili iş görüşmeleri, ilgili kurum ve kuruluşlara yönelik ziyaretler yapılacaktır.

JAPON YILI BİR DİZİ ETKİNLİLE KUTLANACAK

BURCU MÜDERRİS

Koordinatör Yardımcısı
bmuderris@deik.org.tr

Osmanlı İmparatorluğu'na ait Ertugrul Fırkateyni'nin Japonya'yı ziyaret ve ardından yaşanan felaket ile başlayan Türk- Japon dostluğunun 120. yıldönümü "Türkiye'de Japonya Yılı" olarak kutlanacak. Yıl boyunca gerçekleştirilecek etkinlikler, mesafe olarak birbirinden çok uzak olan bu iki ülkenin tarihsel, kültürel ve ekonomik anlamda aslında ne kadar yakın olduğunu bir kez daha gözler önüne sercek ve ikili ilişkilere her anlamda büyük ivme kazandıracak.

Tarih boyunca çok sayıda medeniyete ev sahipliği yapan Türkiye, 2010 yılında bir kez daha

2010 yılı Türkiye'de Japonya Yılı olarak kutlanacak. İki ülkeyi her alanda birbirine çok yaklaştıracak bir çok etkinlik hazırlanıyor. Ekonomi, siyaset, çevre, kültür, sanat gibi tüm konuların tartışılacağı organizasyona Japon İmparatorluğu Ailesi'nin katılması bekleniyor.

farklı medeniyetlerin kesişme noktası olacak. İstanbul'un Avrupa Kültür Başkenti olacağı 2010 yılı aynı zamanda "Türkiye'de Japonya Yılı" olarak ilan edildi. Bilindiği üzere, dönemin Dışişleri Bakanı İsmail Cem'in 2000 yılında Japonya'ya yaptığı ziyaret esnasında 2003 yılının Japonya'da Türk Yılı olarak kutlanmasına karar verilmiş ve bu çerçevede yıl boyunca yaklaşık 150 etkinlik gerçekleştirilmişti. Çok sayıda kültür-sanat etkinliğinin yanı sıra Japonya'da Türkiye ve "Türk Malı" imajının oluşturulmasına yönelik de bir çok etkinlik yapıldı. Japonlar tara-

findan nadir olarak uygulanan 'Ülke Yılı', 2003 yılında Türkiye'nin tanıtımı ve Türk- Japon ekonomik ilişkilerine hareketlilik kazandırılması açısından ciddi bir fırsat yarattı. Nitekim, 2004 yılına kadar düşüş eğiliminde olan Japonya'dan Türkiye'ye gelen turist sayısı 2004 yılından itibaren hızlı bir yükselişe geçti.

GÖRÜŞMELERE EKONOMİ DAMGA VURACAK

Cumhurbaşkanı Abdullah Gül'ün 2008 yılında Japonya'ya gerçekleştirdiği resmi ziyaretin ardından büyük ivme kazanan Türk- Japon ilişkilerinin aynı hızla

sürdürülebilmesi için 2010 yılı büyük önem taşıyor. Yıl boyunca düzenlenecek olan kültür-sanat etkinlikleri iki ülke arasındaki dostluğu daha da pekiştirecek. İkili ilişkilerin ekonomik boyutu 2010 etkinlikleri kapsamında özel bir öneme sahip olacak. Nitekim Japonya tarafından 2010 yılı için oluşturulan Hazırlık Komitesi'ndeki 60 üyenin 41'ini özel sektör temsilcileri oluşturuyor. Başkanlığını Toyota Motor Corp.'ün Yönetim Kurulu Başkanı Fujio Cho'nun yürüttüğü Komitenin Başkan Yardımcılarını ise Mitsubishi, Itocu, Kajima ve New State Opera

temsilcilerinin üstleniyor. Bu durum, son iki yılda hızla düşüşe geçen Türkiye'deki Japon yatırımlarının artırılması için büyük bir fırsat teşkil ediyor. 2010 Türkiye'de Japon yılı Ocak ayında Türk- Japon Vakfı Kültür Merkezi'nde yapılacak ön açılış töreni ile Ankara'da başlayacak.

Büyük açılış ise Mayıs ayında Dolmabahçe Sarayı'nda gerçekleştirilecek. Haziran ayında Kaman-Kalehöyük Arkeoloji Müzesi'nin açılışı, Eylül ayında ise Mersin'de Ertugrul Fırkateyni anısına anma töreni gerçekleştirilecek.

DEİK'TEN İŞADAMLARINA BÜYÜK FIRSAT

Ekim ayında DEİK/Türk-Japon İş Konseyi tarafından düzenlenecek olan Türk-Japon İş Konseyi 18. Ortak Toplantısı, iş adamları için büyük fırsatlara da kapı aralayacak. Ayrıca yıl boyunca sektörel toplantılar, yatırım konferansları, iş yapma seminerleri ve bölgesel ekonomi oturumları gerçekleştirilecek. Toplamda 70'i askın etkinlik olacak. Etkinliklere Japon İmparatorluk Ailesi'nin de katılması bekleniyor. Organizasyon www.japonya2010.org adresinden takip edilebilir, kurulum, kuruluşlar ve firmalar organizasyona başvurabilir.

2007'de İsviçre maçından sonra milli takımımız ceza alınca Coca-Cola, destek için bu sloganla reklam filmi yapmıştı.

Seni Yalnız Bırakır mıyız Sandın

CEM KOZLU

ckozlu@eur.ko.com

doğrudan satış yaptığı perakende müşterilerinde uyguluyor. Onlara krizde etkinlik ve verimlerini artırmalarına yardımcı olacak taktik ve teknikler iletiliyor. Kriz sırasında müşteriye her zamankinden daha yakınlaşmayı hedefleyen programlardan birisi de McDonald's'ta başlatılmış. AloServis merkezleri kendilerinde kayıtlı olan eski müşterilerini arayıp, hatırlorduktan sonra onları yeni ürün ve promosyonlar hakkında bilgilendirerek ilişkiyi canlandırmayı hedefliyor.

Doğaldır ki kriz her kurumda daha verimli ve daha fazla çalışmaya zorluyor. McDonald's bu amaçla artan sayıda restoranını gün boyu açık tutuyor ve bunu yoğun bir afiş kampanyasıyla duyuruyor: "24 saat açtık." Krizde kullanılacak bir başka yaklaşım ittifaklar kurmak; böylece kaynakları birleştirmek, ürün ve hizmetleri yeni demetler halinde sunmak, kapasiteyi konsolide etmek ve benzeri avantajlar sağlamak. Apayn sektörlerde olan iki kuruluş, Turkcell ve McDonald's böyle bir ittifakla yaratıcı bir promosyon planlayıp ortak noktaları olan genç müşterilerine ulaşmışlar: "gncitrkcl'li! McDonald's'ta bir menü al, ikinciyi bedavaya kap." Diğer bir ittifak özellikle Ar-Ge alanında güçlü Hollandalı çiplet üreticisi Gumlink ile Ülker markalarının sahibi Yıldız Holding arasında kuruldu. Amaç, Gumlink'in geliştirdiği teknolojilerle Ülker'in üretim olanaklarını birleştirmek; ayrıca Gumlink'in Avrupa'daki ağırlığını Ülker'in bölgemizdeki dağıtım ve pazarlama gücüne eklemek. Eviyap firması kriz sırasında kabuğuna çe-

kmek yerine inovasyon yoluyla pazardaki payını artırmayı hedeflemiş. Yöntemi yerel ürünler yoluyla geleneksel markalardan farklılaşmak. Örneğin, Duru Yöresel sabun çay özlü ve Karadeniz bölgesi ağırlıklı pazarlanıyor; yerel temalar kullanan bölgesel reklamlarla destekleniyor. Eviyap'ın krizde yakalamaya çalıştığı bir fırsat da insan kaynakları alanında. Kendi sektörlerindeki birçok Avrupa şirketinin kapanmakta veya en azından işçi ve yönetici çıkarmakta olduğunu görürnce Eviyap'ı küresel piyasalarda güçlendirebilecek, yüksek uluslararası deneyime sahip üst yönetici arayışını tetiklemişler. TAV Havalimanları AŞ de benzer şekilde, kriz ortamından yararlanarak çeşitli ülkelerdeki operasyonlarında çalışmak ve firmaya taze kan katmak üzere değişik ülkelerden üstün yetenekli gençler anıyor; onları yurt dışında çalışan binlerce Türk yönetici, mühendis ve işçisinin arasına harmanlıyor.

Şirketlerin kriz döneminde odaklanıp güçlendirebilecekleri alanlardan bir diğeri ise teknoloji. Cisco firmasının kurultaydaki sunumuna göre, uzun dönemde verim artışı yüzde 11 oranında işgücü niteliğinin yükselmesi, yüzde 37 sabit sermaye yatırımları, yüzde 52 de teknolojik faktörlerle açıklanıyor. Kriz sırasında hızlı karar verip teknolojik altyapılarını geliştiren, teknolojideki gelişmeleri sektörlerine rakiplerinden daha çabuk uyarlayabilen, inovasyonda başanlı olabilen şirketler krizden rakiplerine oranla daha güçlü çıkabilecek.

* Bu yazı Fortune Türkiye Dergisi'nin Mayıs ayı sayısında yayınlanmıştır

Afrikalı işadamına kolay vize ihracata yarar

Küresel krizde Türk iş dünyasının odaklandığı Afrika'da en büyük sorun vize konusu çözüm bekliyor. Türkiye'nin Afrikalı işadamlarına uzun dönemli vize vermesi halinde kitadaki iş hacminin katlanarak süreceği belirtiliyor. Türk-Güney Afrika İş Konseyi ve TürkAfrika İş Konseyleri Koordinatör Başkanı Tamer Taşkın, iş dünyasının yıllarca kolay pazarların peşinde koştuğunu, kriz ile birlikte Afrika'yı keşfettiğini söyledi. 54 ülkeden oluşan bir pazar olmasına karşın Türkiye'nin başta Kuzey Afrika olmak üzere sadece 12 büyükelçiliğinin bulunduğunu vurgulayan Taşkın, önümüzdeki dönemde bu rakamın 25'e çıkmasını beklediklerini kaydetti. Kıta ülkeleri ile yapılan ticaretin son dönemde arttığını belirten Taşkın, "Ancak bu ticaret hacminin artmasını bekliyoruz. Afrikalı işadamlarına uzun dö-

DEİK/ Türk-Güney Afrika İş Konseyi ve Türk Afrika İş Konseyleri Koordinatör Başkanı Tamer Taşkın

nemli vize veremiyoruz. İşadamları rahat seyahat edebilirse ticaretimiz hız kesmeden devam edebilir" dedi. Bölge işadamlarının Dubai'de sınır kapısında vize alabildiklerini belirten Taşkın şunları söyledi: "Türkiye olarak AB ülkelerine yönelik en büyük şikayetimiz olan vizeyi, biz Afrikalı işadamlarına uygulamamalıyız. İşadamları ülkelerindeki büyükelçilerimize ya da konsolosluklarımıza

gittiklerinde rahat vize alabilmeli. Türkiye olarak işadamı kimliğine sahip, ticaret odalarına kayıtlı Afrikalı işadamlarına günlük, haftalık aylık değil yıllık vize veremiyoruz. Böylece onları onore etmiş oluruz. Dubai'ye cazip olmaktan çıkarırız. Türklerle duyulan sempatiye vizedeki kolaylığı ekleyebiliriz. Ayrıca firmalarımız bölge ülkelerindeki fuarlara katılmalı. 20-25 Haziran tarihlerinde Kenya'da bir fuar düzenlenecek. Bu etkinlikleri ihmal etmemeliyiz."

DEİK Ortadoğu ve Afrika Bölge Koordinatörü Suzan Cailliau ise "Kamerunlu bir işadamı Türkiye'ye gelmek istiyorsa, Nijerya'ya gitmek zorunda. Bu bazen günlerce süren bir işlemi beraberinde getiriyor. Yeni yapılacak büyükelçiliklerimiz sayesinde Afrikalı işadamlarına vize verme sürecinin kısaldığını ve ticaretimizin artacağını düşünüyoruz" dedi

Romanya pazarı mercek altına alındı

İstanbul Sanayi Odası tarafından 13 Nisan'da İstanbul'da Romanya Ülke Günü düzenlendi. İSO Genel Sekreteri Mete Meleksoy ve Romanya Başkonsolosu Stefana Greavu'nun açılış konuşmalarının ardından Türk-Romen İş Konseyi Başkanı Ersin Altınordu'nun başkanlığında bir oturum gerçekleştirildi. Romanya Ticaret Müşaviri Stefan Vasile Türk-Romen ekonomik ilişkileri hakkında genel bilgi vererek ticari ilişkilere ilişkin istatistik bilgileri sundu. Bükreş Ticaret Başmüaviri Necati Yılmaz

Romanya'daki Türk yatırımları ve ikili ilişkiler hakkında bilgi aktardı. Ardından söz alan Ömer Süslü, Başkanı olduğu Türk İşadamları Derneği'ni tanıtarak faaliyetleri ile ilgili örnekler verdi. TIAD Genel Sekreteri Güven Güngör ise Romanya'nın genel tanıtımını yaparak ulaşım açısından stratejik bir bölgede olan ülkenin Türkiye'de daha iyi tanıtılması gerektiğini belirtti. Romanya-Türkiye Ticaret ve Sanayi Odası Yönetim Kurulu Başkanı Tamer Atalay, Romanya'nın Türki-

ye'yi AB sürecinde desteklediğine dikkat çekerek, iki ülke ilişkilerinin son derece olumlu olduğunu ifade etti. Türk-Romen İş Konseyi Başkanı Ersin Altınordu, DEİK tanıtımı yaparak İş Konseyinin faaliyetlerine ilişkin bilgi verdi. İSO Meclis Üyesi, Grundig Elektronik Genel Müdürü Oğuzhan Öztürk Romen beyaz eşya firması Arctic'i satın alarak pazara giren Arçelik'in çalışmalarını hakkında bilgi verirken, yüzde 31.5'lik pay ile pazarda lider konumunda olduklarını dile getirdi.

Küresel krize yaratıcı önlem

Küresel krizin ağırlığını iyiden iyiye hissettirmeye başladığı bugünlerde firmalar 2009'u nasıl en az zararla kapatacaklarını planlarını yapıyorlar. Pek çok firma kendine göre farklı yöntemler geliştirmeye devam ediyor. Bunlar arasında Japon Fujitsu yetkililerinin yöntemi bir hayli ilgi çekti. "Japonya'daki 100 bin çalışanımızın her biri birer ürün olsa tam 100 bin satış yapmış oluruz" diyen Fujitsu'nun patronu Kuniaki Nozoe 100 bin çalışanına bizzat kendisi bir e-posta göndererek bu

ricasını ilettili. Şirket yetkilileri bunun kurumsal bir zorlama olmadığını, sadece hep birlikte şirketlerinin krize başa çıkmasına yardımcı olabileceklerini düşündüklerini belirttiler. Yetkililerin bu ricası, azalana talebe karşı geliştirdikleri bir deneme fakat bu deneme türünün ilk örneği değil. Daha önce de Japon otomotiv devi Toyota'da benzeri bir uygulama yaşanmıştı. Firmanın 2.200 orta ve üst düzey yöneticisi birer Toyota alarak firmanın krize mücadelesine destek vermişlerdi.

AB Ülkeleri vize sorununda samimiyet testinden geçiyor

TOBB ve DEİK Başkanı M. Rifat Hisarcıklioğlu, vize konusunda Türkiye'ye karşı haksız uygulamaları ortaya çıkaran Avrupa Topluluğu Adalet Divanı Kararı'nın üzerinden iki ay geçmesine karşın adım atılmadığını söyledi.

TOBB Başkanı M. Rifat Hisarcıklioğlu, vize konusunda Türkiye'ye karşı haksız uygulamaları ortaya çıkaran Avrupa Topluluğu Adalet Divanı Kararı'nın üzerinden iki ay geçmesine karşın adım atılmadığını söyledi. Hisarcıklioğlu, "AB ülkeleri her defasında Türkiye'nin diğer katılımcı ülkelerle eşit muamele gördüğünü iddia ediyorlar. İşte şimdi onlara bu iddialarını kanıtlama ve samimiyetlerini gösterme fırsatı doğdu. Bakalım bu samimiyet testinden geçip, ayrımcı olmadıklarını gösterebilecekler mi?" dedi.

KARARIN ÜZERİNDEN İKİ AY GEÇTİ

Hisarcıklioğlu, Avrupa Toplulukları Vize toplantısında yaptığı konuşmada, Avrupa Toplulukları Adalet Divanı'nın, 19 Şubat 2009 tarihli "Soysal" davasına ilişkin kararını açıkladığını anımsattı. Karar sürecinin, kamyon sürücülerini Mehmet Soysal ve İbrahim Savatlı'nın Alman İdare Mahkemesine açması oldukları dava ile başladığını ifade eden Hisarcıklioğlu, süreci şöyle aktardı: "Alman İdare Mahkemesinin Soysal ve Savatlı'nın taleplerini reddetmesi üzerine konu Alman Temyiz Mahkemesine taşındı. Temyiz Mahkemesi de görüş almak üzere konuyu Avrupa Toplulukları Adalet Divanına taşıdı. Adalet Divanı 19 Şubat 2009 tarihinde açıkladığı kararında, Katma Protokolün yürürlüğe girdiği tarih olan 1.1.1973 tarihinde Türk vatandaşlarından vize uygulamayan ülkelerin, o tarihten sonra Türk vatandaşlarına vize uygulaması getiremeyeceğini belirtmiştir." Adalet Divanı kararının üzerinden yaklaşık iki aylık bir süre geçtiğini vurgulayan Hisarcıklioğlu, "Kararın uygulanmasına ilişkin, başta Almanya olmak üzere, Avrupa Birliği üyesi ülkelerde herhangi bir çalışmanın yapıldığına ilişkin haber almadık.

Aynı şekilde, hükümetimizin bu karara ilişkin yorumu ve kararın uygulanmasına ilişkin girişimleri hakkında kamuoyuna herhangi bir açıklama yapılmadı. Yani resmi ağızdan kamuoyuna tatmin edici bir açıklama henüz yapılmadı. Böyle olunca da, Türkiye'de ve Avrupa Birliği üyesi ülkelerde karara ilişkin farklı değerlendirmeler yapılmaya başlandı" dedi.

VİZE KİRLİLİĞİNE SON VERİLSİN

Bir an önce bu bilgi kirliliğine son verilmesi gerektiğinin altını çizen Hisarcıklioğlu, şunları kaydetti: "Haksız vize uygulamasıdır. İşadamlarımız, çalışanımız, bilim insanımız, araştırmacımız, medyamensuplarımız ve sanatçılarımızdır. İşadamlarımızın malları serbestçe AB üyesi ülkelerin piyasalarına girerken, işadamlarımız veya çalışanları, iş amacıyla seyahat edemiyor. Vize almak için, zaman alıcı çok sayıda formaliteyi tamamlaması ve ayrıca da ciddi bir masrafa katlanması gerekiyor. Bütün formaliteler tamamlansa bile vizenin alınıp alınmayacağı şüphelidir. Vizenin zamanında düzenleneceği konusu ise hiç garanti değildir. Nakliye şirketlerimiz ve sürücülerimiz de, haksız vize uygulamasının mağdurları arasındadır. Türk girişimcileri ve onların profesyonel çalışanları için, adeta bir tarife dışı engel söz ko-

nusudur. Diğer taraftan, Türkiye, AB'nin çeşitli programlarına, katkı payı ödeyerek katılım sağlamaktadır. Bu çerçevede de araştırmacılarımızın vize alma konusunda sıkıntılar yaşadığını bilmekteyiz. Maalesef bu nedenle programlardan yeterince istifade edilememektedir."

AYIRIM YAPMADIKLARINI GÖSTERİSİNLER

Vize sorunun çözümü yönünde somut ilerleme sağlanamamasından yakınan Hisarcıklioğlu, şunları söyledi: "Avrupa için samimiyet testi "Oysa 45 yılı geride bırakan Türkiye-AB Ortaklık ilişkisinin dayandığı temel dokümanlar sorunların çözümü için yol gösteriyor. Hepimiz, imza attığımız bu uluslararası dokümanlara saygı duymalıyız. Ticari hayatta bir söz vardır; Anlaşmalar mutlu zamanlarda imzalanır, zor günlerde işe yarar. Şimdi, ortaklık ilişkilerimizde zor alanlarımız var. Vize uygulaması var. Adalet Divanı mutlu anımızda imzaladığımız ortaklık metinlerine baktı ve kararını verdi. Bu kararın gereğini süratle yerine getirmek gerekir. Zira AB ülkeleri her defasında Türkiye'nin diğer katılımcı ülkelerle eşit muamele gördüğünü iddia ediyorlar. İşte şimdi onlara bu iddialarını kanıtlama ve samimiyetlerini gösterme fırsatı doğdu. Bakalım bu samimiyet testinden geçip, ayrımcı olmadıklarını gösterebilecekler mi?"

HAKKIMIZI ARAYALIM AMA AB'DEN UZAKLAŞMAYALIM

AB üyesi ülkelerin, haksız olduğu aşikar olduğu halde, tek taraflı olarak, vize uygulamalarını kaldırmalarını beklemenin fazla iyimser bir beklenti olacağını belirten Hisarcıklioğlu, şunları kaydetti: "O halde güçlerimizi birleştirelim. Etkin kullanalım. Ortak akıl oluşturalım. Zira hak, ancak bunu aramasını bilene verilir. Öte yandan vize konusunun, Avrupa Birliği müktesebatının

ve müktesebatın dayandığı işleyişin itibarını sarsmasına izin verilmemelidir. Vize konusunun, Türkiye'de Avrupa Birliği sürecine şüphe ile bakanların argümanlarını güçlendiren bir araç haline gelmesine göz yumulmamalıdır. Vize konusunun, Türkiye'deki AB karşıtları ile Avrupa Birliği'ndeki Türkiye karşıtlarının ortak argümanı haline gelmesine mani olunmalıdır."

AB üyesi ülkelerin tek taraflı vize uygulamasını kaldırmalarını beklemenin fazla iyimser bir beklenti olacağını ifade eden M. Rifat Hisarcıklioğlu, "Ortak akıl oluşturalım" şeklinde konuştu.

Kent: 52 trilyon dolarlık servet bir yılda buhar oldu

- Coca Cola CEO'su Muhtar küresel kriz nedeniyle bir yılda 52 trilyonun yok olduğunu söyledi.. Kent, kriz nedeniyle buharlaşan 52 trilyon doların orta sınıftan çıktığını belirterek, 'Şimdi krizden doğacak yeni fırsatlara karşı ne yapılacağına karar verme zamanı' dedi.
- Muhtar Kent, tüm dünyada 1 yılda 38 trilyon dolarlık bir servetin silindiğini söyledi. Bu rakamın tüm dünyanın bir yıllık Gayri Safi Milli Hasılası'na (GSMH) eşit olduğunu dikkat çeken Kent, "Bu yapıp orta sınıf insanlardan çıktı gitti. Ama kriz kapsamlı acı verici olsa da, akıllı, cesaretli liderler için bir fırsat sunabilir. Şimdi, krizden do-

ğacak yeni fırsatlara karşı nasıl daha güçlü ve daha hızlı çözümlerle, esnek olarak neler yapabileceğimize karar verme zamanı" dedi. Kent, birçok ülkeye göre daha iyi pozisyonda olmasına rağmen Türkiye'nin krizden muaf olmadığı uyarısında da bulundu. "Küresel güç Türkiye" sloganıyla 80 ülkeden 2 bin işadamlarını bir araya getiren kurultayda konuşan Muhtar Kent, devletlerin piyasaya bir defada bu kadar yüksek nakit sürmesi nedeniyle önümüzdeki aylarda çıkabilecek yüksek enflasyon rakamları ihtimaline karşı hazırlıklı olunması gerektiğini söyledi. Kent, Türkiye markasının yükseltilmesi için de yoğun bir çalışma yürütülmesi gerektiğini ifade etti.

Do you know who is the right person for this chair?

We do...

Executive Search & Recruitment Solutions

The most trusted name in Executive and Personnel Search, Data Expert excels in finding the best talent for companies active in various industries. Our professional approach that includes the latest technology, the strong network and the wide database led us to succeed in fulfilling over 4.000 strategic positions since 1995.

dataexpert

Executive Search & Recruitment Solutions

www.dataexpert.com.tr

Istanbul Headquarters : Şakir Kesebir Cad. No:31 Balmumcu / Beşiktaş / İSTANBUL
Tel: +90 (212) 288 72 73 - Fax: +90 (212) 272 60 44

Member of Horton International :

[ARGENTINA] - [AUSTRALIA] - [AUSTRIA] - [BENELUX] - [BRAZIL] - [CHINA] - [CZECH REPUBLIC] - [DENMARK] - [FINLAND] - [FRANCE] - [GERMANY] - [GREECE] - [INDIA] - [ITALY] - [JAPAN] - [KOREA] - [MEXICO] - [NORWAY] - [PORTUGAL] - [RUSSIA] - [SWEDEN] - [THAILAND] - [U.S.A.] - [VIETNAM]

Tekstil sektörü hükümetten destek bekliyor

İstanbul Tekstil ve Hammaddeleri İhracatçıları Birliği (İTHİB) Başkanı İsmail Gülle, İspanya, İtalya, Romanya ve Portekiz gibi AB ülkelerinin yaşanan küresel krizde tekstil sektörünün direniş gösterebilmesi için ardu ardına önlemler aldığını, Türk tekstil sektörünün de hükümetten destek beklediğini kaydetti. İTHİB Başkanı İsmail Gülle yaptığı açıklamada, "milli sektör" olarak adlandırılan tekstil ve hazır giyim sektörünün destek beklediğini vurgulayarak, "Tekstil işçisi gazete ilanlarıyla ilgileri uyarıyor, o işçileri çalıştıran bizlerin ise durumunu konuşmaya gerek bile kalmadı" dedi. Türkiye'de sektöre destek verilmemesiyle sektörün dünya çapındaki yerini, önlemini önceden alan sektörlerle kapıracığı uyarısında bulunan Gülle, adım atmayarak çok şey kaybedildiğini, tekstil sektörünün kaybedilmesi halinde ise bir daha geri getirmenin imkansız olduğuna dikkat çekti. "Hasta olan sektörü hala ayakta kayken tedavi etmeliyiz, yatağa düştükten sonra yapılan tedavi ayağa kaldırmaya yetmez" diyen Gülle, İspanya, İtalya, Romanya ve Portekiz gibi AB ülkelerinin yaşanan küresel krizde tekstil sektörünün direniş gösterebilmesi için ardu ardına önlemler aldığını dikkat çekti.

Azerbaycan'daki Türk yatırımları tehlikeye girebilir

Dış Ekonomik İlişkiler Kurulu (DEİK) Türk-Azeri İş Konseyi Başkanı Cengiz Gül, Türkiye Ermenistan ilişkilerinin normalleşme sürecinin Azerbaycan'daki Türk yatırımlarını tehlikeye sokabileceğini söyledi. Sürecin hem Türkiye hem de Azerbaycan'da insanların kafasını karıştırdığını söyleyen Gül, "Türkiye, Azerbaycan'ın hassasiyetini anlamalı. Umanız böyle bir durum olmaz ama oradaki yatırımlar konusunda sıkıntılı bir süreç yaşanabilir. Azerbaycan'da hiç kimse Türkiye'nin Ermenistan sınırlarını açacağına inanmak istemiyor" diye konuştu. Şu anda mevcut projelerin devam ettiğini fakat bazı yeni projelerin kaderinin ise gelişmeler ışığında belli olacağını ifade eden Gül, "Geçen mart ayında Azerbaycan'ın tarım konusundaki en gelişmiş bölgesi Lenkeran bölgesine yatırım fırsatlarını içeren bir gezi gerçekleştirdik.

Burası tütünden çaya, narenciyeden her türlü meyve ve sebze üretiminin gerçekleştirilebildiği muazzam bir potansiyele sahip bir bölge. Türkiye'den talepler var. Fakat, son gelişmelerden duydukları rahatsızlıkları gezide hissettik. Bu toplantıların devamı mayıs ve haziranda yapılacak gezilerle gelecekti. Şu ana kadar bir yanıt alamadık" dedi.

Referans KÜRESEL

REFERANS GAZETESİ'NİN ÜCRETSİZ YAYINIDIR

Yayın Sahibi
Hürriyet Gazetecilik ve Matbaacılık A.Ş.
Yönetim Kurulu Başkanı
AYDIN DOĞAN

İcra Kurulu Başkanı
Vuslat DOĞAN SABANCI

Genel Yayın Yönetmeni
Eyüp Can SAĞLIK

Genel Koordinatör
Sefer LEVENT

Haber Koordinatörü
Jale ÖZGENTÜRK

Haber Müdürü
Sibel CİNGİ

Görsel Yönetmen
Güngör YILMAZ

Editor
Sibel ATIK

Hazırlayan
Nur TARAN- Samet İNANIR

Yazışçileri Müdürü
Hasan KILIÇ (Sorumlu)

Sayfa Tasarımı
Arşetin YILMAZ

Yayın Türü: Yayın, Süreli İziniz, kaynak gösterilerek dahil alınıp yapılamaz.

Hürriyet Media Towers, GÜNEŞLİ 34212 İSTANBUL
Tel: (0212) 677 00 00 Faks: (0212) 449 60 47
Basıldığı yer: DOĞAN PRINTING CENTER TESTİSLERİ
Hedefte Yolu Esenyurt-İstanbul

KÜRESEL

Referans-DEİK Ortak Yayınıdır. İçerik DEİK tarafından sağlanmıştır. Görüş ve önerileriniz için press@deik.org.tr

Medeniyetler İttifakı, İstanbul forumuyla gücünü katladı

Kültürlerin beşiği İstanbul'un Medeniyetler İttifakı'nın 2. forumuna ev sahipliği yapması kültürlerarası diyalogun gücü üzerine kurulan bu girişimin temellerini daha da sağlamlaştırdı.

PELİN MUSABAY

Türk-Ortadoğu İş Konseyleri
pmusabay@deik.org.tr

2005 yılında BM Genel Sekreteri Kofi Annan tarafından bir "barış projesi" olarak Medeniyetler İttifakı başlatıldı. İttifak'ın ikinci forumu 6-7 Nisan 2009 tarihinde İstanbul'da gerçekleşti. İstanbul'un görkemini yansıtan en güzel mekanlardan Çırağan Sarayı'nda yapılan bu forum çok sayıda devlet başkanı, diplomat, uluslararası kuruluş temsilcisi, iş adamı, gazeteci, akademisyen, sivil toplum mensubu ve genç bir araya getirdi. Hem geçmişte, hem günümüzde kültürlerin beşiği İstanbul'un söz konusu foruma ev sahipliği yapması kültürlerarası diyalogun gücü üzerine kurulan bu girişimin sağlam temeller üzerine oturtulması açısından çok önemliydi. Forumun sponsorluğunu İstanbul 2010 Avrupa Kültür Başkenti Ajansı'nın yapması ise oldukça anlamlıydı.

HER BAKIMDAN FARKLI BİR FORUM

İstanbul Forumu her bakımdan farklıydı. Sadece karar alıcıların katıldığı geleneksel toplantılardan biri değildi. Yaş, din, dil, ırk gözetmeksizin sınırsız, işadamları, eğitimciler, sivil toplum gönüllüleri, dini liderler ve gençler birlikte düşünmek ve somut

Başbakan Recep Tayyip Erdoğan Medeniyetler İttifakı'nın 2. forumunu İstanbul'da yapıyor olmaktan ülke ve millet olarak büyük mutluluk duyduğunu ifade etti.

projeler üretmek üzere biraradaydı. Medeniyetler İttifakı'nın yeni yol haritası işte bu geniş katılım çerçevesinde çizildi ve ittifakın üzerinde önemle durduğu eğitim, gençlik, medya ve göç konularında yeni projeler farklı toplumların farklı kesimlerinden katılan bu kişiler tarafından oluşturuldu.

DÜNYA GENÇLİĞİ FORUMDA BULUŞTU

İstanbul Forumu'nu kapsamında, 4-6 Nisan tarihlerinde, Latin Amerika ve Afrika'dan Asya'ya uzanan yelpazede farklı ülkelere gelen 75 gencin iki gün boyunca hoşgörü, dostluk ve barış fikirlerini ülkelerinde, bölgelerinde ve dünyada hangi yöntem ve araçlarla yayabileceklerini konuştukları Gençlik Özel Toplantısı'nın gerçekleşmesi.

Medeniyetler İttifakı İstanbul Forumu'nda, 2010 yılında Brezilya'da yapılacak Zirve'de değerlendirilmesi yapılacak projeler için start verildi. Kuzey Amerika, Avrupa ve Müslüman çoğunluğa sahip ülkelere genç liderleri bi-

raraya getirmeyi öngören İttifak Burs Programı bu projelerden sadece biri. Bunun yanında "Dinler ve İnanışlar için Eğitim" ve "İttifak Araştırma Network" projelerinin de temelleri atıldı. İstanbul Forumu'na damgasını vuran diğer bir proje CISCO'nun başlattığı "Diyalog Kafesi" oldu. Sıradan insanların düşünüldüğünden daha fazla ortak noktası olduğuna inanan bu proje, Dünya'nın farklı yerlerindeki insanları video konferanslarıyla çeşitli kafelerde bir araya getirme ve böylece birbirlerini daha yakından tanıyarak küresel bir toplum oluşturmalarını sağlamayı hedefliyor. İstanbul Forumu'nda ele alınan iki önemli nokta daha vardı. Bunlardan biri Katar Kralı Eşi Sheikhha Mozah bint Nasser Al-Missned tarafından özellikle Arap Dünyası'ndaki gençler için iş imkanı geliştirme üzerine kurulan "Silatech" adlı girişimin güçlendirilmesi. Diğer ise "Çok Kültürlü Bir Dünya'da İş Yapmak: Engeller ve Fırsatlar" başlıklı raporun yayınlanmasıydı.

TÜRKİYE İÇİN ÖNEMİ BÜYÜK

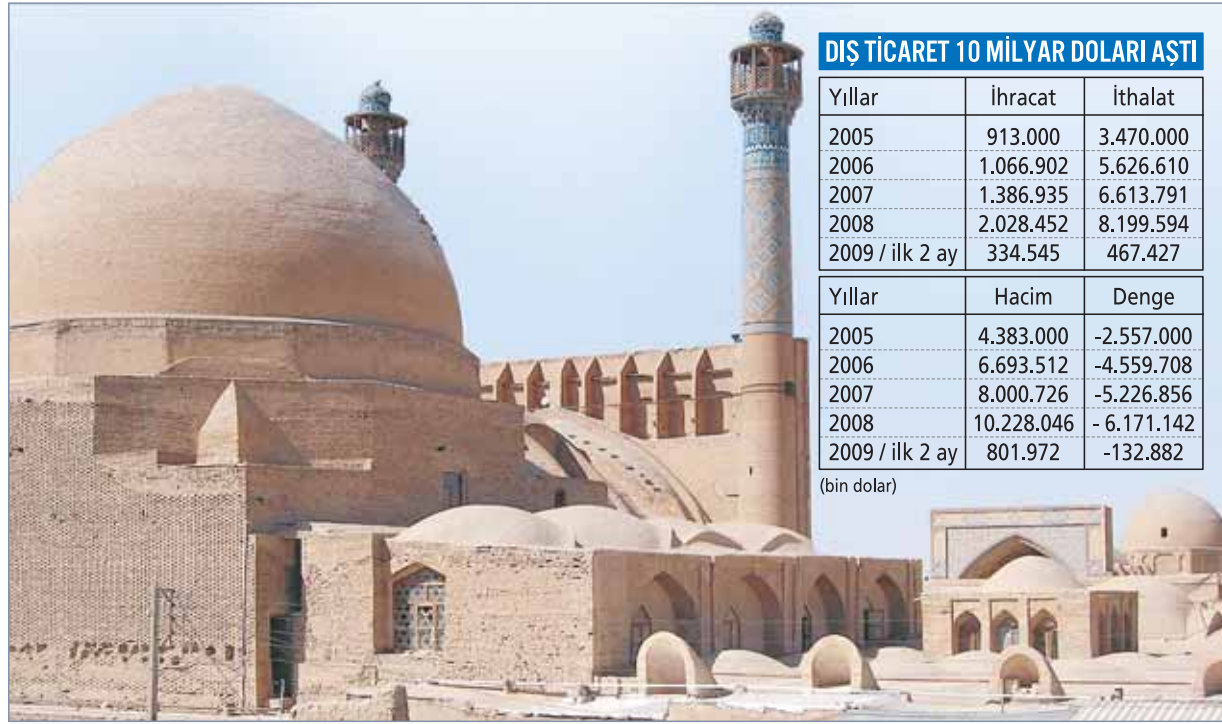
Dünyadaki çatışma kültürüne somut araçlarla dur demeye çalışan bu girişimin fikir babalarından biri olan Türkiye, gençlik ve resmi forumlar sırasında ele alınan konular konusunda evinde, bölgesinde ve ötesinde değişimler yapmak için ne kadar hevesli olduğunu gösterdi. Bu konuda, Türkiye ulusal planını çoğu ülkeden önce hazırlayıp uygulamaya koyarak ev ödevini yapmıştı. Forumu yaptığı evsahipliğin uluslararası standartlarda olması yine Türkiye'ye puan kazandırdı. Ancak, Medeniyetler İttifakı ile ilgili Türkiye'nin gerçek bir başarı elde etmesi, bu barış projesine katkılarının devam etmesinden ve konu ile ilgili devlet kurumlarının yürütülen ve yürütecek projelerle ilgili kamuoyunu daha fazla bilgilendirmesinden geçiyor. Bu bilgilendirme Medeniyetler İttifakı'nın toplumun tüm kesimleri tarafından sahiplenmesi için gerekli bir nokta. Bu nokta, sadece Türkiye için değil, tüm İttifak ülkeleri için önemli.

SIKINTILAR AŞILIRSA İRAN'LA TİCARET PATLAR

DEİK Türk-İran İş Konseyi Başkanı Ali Osman Ulusoy 72 milyonluk genç nüfusu ve her geçen gün artan taleple İran'ın, Türk özel sektörü için fırsatlar sunduğunu söyledi. Ulusoy, dünyada değişen dengeler nedeni ile coğrafi avantajın, kurulacak ekonomik işbirliği ağları ile iyi kullanılması halinde, Türkiye ve İran'ın, küresel güç olabileceklerine dikkat çekti.

İran'daki 29 Türk şirketinin yatırımının 145 milyon dolar olduğunu belirten DEİK Türk-İran İş Konseyi Başkanı Ali Osman Ulusoy, "Son olarak Gübretaş, 671 milyon dolara Razi Gübre fabrikalarını satın aldı. İran tarafınca, yabancı sermaye şirketlerine uygulanan ilave vergilerin kaldırılması, çalışma ve oturma izinlerinin kolaylaştırılması halinde, çok sayıda Türk firmasının İran'da yatırım yapacağını düşünüyoruz" dedi. İran'la bankacılık, din turizmi ve müteahhithlik alanında fırsatlar olduğunu belirten Ulusoy, "İran ekonomisi büyük ölçüde KOBİ'lere dayanıyor. Bu alanda da iki ülke için işbirliği imkanları mevcut" dedi. Ulusoy, Türkmen ve İran doğalgazının, Türkiye üzerinden Avrupa'ya nakledilmesine yönelik projelerin bu alandaki ilişkilerin daha büyük boyutlara taşıyacağını kaydetti. Ulusoy, İran'ın komşu ülke olarak, yakınlığının yanı sıra, genç nüfusuyla birlikte artan tüketim talebiyle de gelecek vadeden bir pazar olduğunu altını çizdi.

Türkiye-İran Doğalgaz Boru Hattı'nın son yıllarda gerçekleştirilen en önemli projelerin başında yer aldığı kaydeden Ulusoy, bu hattan geçen yıl, 6.1 milyar metreküp doğalgaz temin edildiğini söy-

ledi. "Bu yıl miktarın daha da artacağı kuşkusuzdur" diyen Ulusoy, Türkmen ve İran doğalgazının, Türkiye üzerinden Avrupa'ya nakledilmesine yönelik projelerin bu alandaki ilişkilerin daha büyük boyutlara taşınmasını sağlayacağını kaydetti. Ulusoy, "Bu projelerin gerçekleştirilmesini hızlandıracak olan, Güney Pars Doğalgaz Sahasının Geliştirilmesi Projesi" kapsamında, ülkelerimiz arasında başlatılan işbirliğine büyük önem atfediyoruz. Elektrik enerjisi alanında, hidro-elektrik ve termik santrallerin yapımı ve elektrik alışverişi gibi konularda son dönemde alınan kararlar, ikili ekonomik ilişkilerimizde son derece önemli bir gelişme sürecinin önünü açmıştır. Bu projelerin hayata geçirilmesi

en önemli önceliklerimiz arasında yer almaktadır. Ayrıca, İran üzerinden Türkmenistan'dan aldığımız elektrik miktarını da artırmak istiyoruz" diye konuştu.

YABANCI ORTAĞA SICAK BAKIYORLAR

İran'ın Türk özel sektörü için geniş fırsatların olduğu bir ülke olarak değerlendiren Ali Osman Ulusoy, komşu ülke olarak, yakınlığının yanı sıra, genç nüfusuyla birlikte artan tüketim talebiyle de gelecek vaat eden bir pazar olduğunu altını çizdi. Ulusoy, "İran'da, ihracat yapmak ve hammaddeleri İran'dan almak şartıyla, sanayi amaçlı ve yüzde 100 yabancı sermayeli şirket kurulabilmektedir, İranlı firmalar ülkeye teknoloji ve serma-

yenin çekilmesine yönelik olarak yabancı ortaklarla işbirliğine sıcak bakmaktadır" dedi. İran ekonomisinin büyük ölçüde KOBİ'lere dayandığını vurgulayan Ulusoy, bu alanda da iki ülke için işbirliği imkanlarının mevcut olduğunu belirtti. "Türkiye'nin bankacılık alanında sahip olduğu tecrübenin İran'a aktarılması da iki ülke arasındaki işbirliğinin yeni bir halkasını oluşturabilir" diyen Ulusoy, demir-çelik ürünleri bakımından, Türk ürünlerinin Rus ve Ukrayna demir-çeliği ile rekabet etmesinin güç olmakla birlikte, özellikle otomotiv sektöründe büyük bir pazarın mevcut olduğuna işaret etti. Ulusoy, 2008 yılında 10 milyar dolar dış ticaret hacmine ulaşıldığını sözlerine ekledi.

Turizm alanında yaşanan sıkıntılara da işaret eden Ulusoy, İran'dan Türkiye'ye önemli miktarda turist geldiğini belirtti. İranlı yetkililerin turizm konusunda işbirliğinin karşılıklı olmasını arzuladığını belirten Ulusoy, ancak İran'ın turizm altyapısının uluslararası standartlarda geniş bir turist kitlesini ağırlamak için yeterli olmadığını kaydetti. "İran'ın turizm potansiyeli için gerekli altyapının oluşturulmasında Türk işadamları önemli rol üstlenebilirler" diyen Ulusoy, özellikle, gerekli havaalanı, karayolu, otel, motel ve tesislerin inşaatı, modernizasyonu, işletilmesi konusunda işbirliği imkanlarının yaratılabileceğini ifade etti. Ulusoy, "İran yetkilileri Irak Kerbela şehrine yönelik Hac ziyaretlerinin artık Irak ve Suriye üzerinden değil, Türkiye üzerinden yapılması konusunda isteklerini gündeme getirmişlerdir. Bu çerçevede, Türk hizmet sektörü İran vatandaşlarına din turizmi konusunda hizmet verebilir" diye konuştu.

YATIRIM GELİŞTİRME SEMİNERİ YAPILDI

İran İslam Cumhuriyeti Ticaret Bakanı Masoud Mirkazemi'nin Türkiye ziyaretleri vesilesiyle, İran İslam Cumhuriyeti Ticaret, Sanayi ve Madenler Odası tarafından DEİK/Türk-İran İş Konseyi işbirliği ile Ankara ve İstanbul'da "İran ve Türkiye Arasında Ticari İlişkiler ve Yatırımları Geliştirme" semineri düzenledi. Bu organizasyonla pek çok ticari alanda ihracat yapan 100 kadar İranlı firma ile ikili görüşme imkanı buldu.

DÜNYA TİCARET ÖRGÜTÜ UYUŞMAZLIK ÇÖZÜM SİSTEMİ VE TÜRKİYE

ÜLKÜ
HALATÇI
ULUSOY*

Dünya Ticaret Örgütü (DTÖ), uluslararası ticaret hukuku kuralarını saptamak ve ticaretin liberalleşmesini sağlamak amacıyla 1995 yılında kurulan ve günümüzde 154 üyesi bulunan bir örgüt. Kapsamında ticaretin hemen her yönünü düzenleyen çok sayıda antlaşma yer alıyor. DTÖ Antlaşmaları üye devletlerin gerek hukuk sistemlerini gerek ulusal politikalarını doğrudan etkiliyor. Türkiye de kuruluşundan bu yana DTÖ'nün üyesi. Anayasa'nın 90. maddesine göre DTÖ Antlaşmaları Türk mevzuatının bir parçası.

DTÖ, aynı zamanda kapsamında yer alan kuralların uygulanmasını gözetlemek ve temin etmek amacı ile bir uyuşmazlık çözüm mekanizmasına sahip. İlgili mekanizma içinde her bir uyuşmazlık için oluşturulan paneller ve bu panellerin kararlarını denetleme yetkisine sahip bir Temyiz Organı bulunuyor. Paneller ve Temyiz Organı tarafından verilen kararlar daha sonra her bir üyenin oy kullandığı Uyuşmazlıkların Çözümü Organı (UÇO) tarafından onaylanıyor. Söz konusu mekanizmaya Örgüt kurulduğundan bu yana neredeyse 400 defa başvuruldu ve bu uyuşmazlıkların bazıları panel kurulmadan istisnalar aracılığı ile çözüldü. UÇO tarafından alınan kararlara uyulmaması halinde dava açan üye devlet, misillemeye kadar varan çeşitli yaptırımlara başvurulabiliyor. Bu bağlamda DTÖ'nün yargısal birimlerinin bir tür 'Dünya Ticaret Mahkemesi' veya 'Uluslararası Ticaret Mahkemesi' haline geldiği söylenebilir.

Örgüt'ün kurucu üyelerinden biri olan Türkiye de, 2 uyuşmazlıkta şikâyetçi, 8 uyuşmazlıkta şikâyet edilen taraf oldu ve 18 uyuşmazlıkta üçüncü devlet olmak üzere bu mekanizma içerisinde yer aldı. Söz konusu uyuşmazlıkların 7'si istişare aşamasında çözümlendi ve 3'ünde panel kurulmasına karar verildi. Hindistan tarafından tekstil ve hazır giyim ürünleri ile ilgili açılan davayı temyiz yoluna başvurmamasına rağmen kaybetti. Türkiye'nin aynı zamanda Gümrük Birliği içinde yer alması ve yükümlülüklerinin DTÖ kuralları ile çatışması uyuşmazlık yarattı. Mısır'a karşı açtığı demir-çelik ürünlerine uygulanan haksız anti-dam-ping uygulamaları ile ilgili davadan da istediği sonucu alamadı. Son olarak ABD'nin açtığı pirinç ithalatında uygulanan önlemler ile ilgili davayı kaybetti. Yakınlarda çıkan bir söylentiye göre AB, Türkiye aleyhine bor mineralleri ile ilgili bir dava açmaya hazırlanıyor. Yine Hindistan'ın, Türkiye'nin pamuk ipliği ithalatında uyguladığı önlemler nedeni ile Türkiye'den istişare talebinde bulunduğu haberleri yayılıyor.

Görüldüğü gibi bu mekanizma, Türkiye'yi çok yakından ilgilendiriyor. Öte yandan taşıdığı öneme rağmen, gerekli ilgiyi görmüyor. Bütün ilgi AB üyelik sürecinde toplanıyor. Oysa 2001 yılından bu yana devam eden DTÖ nezdinde düzenlenen Doha Müzakereleri, başta tanım olmak üzere ticari pek çok alanda Türkiye için hayati öneme sahip. Menfaatleri özellikle tarım konusunda, AB'den çok gelişmekte olan devletlerden oluşan G-33 ile örtüşüyor. Bu nedenle bu süreçte biraz daha hassasiyet ve özen gerekiyor. Aksi halde henüz üyesi olmadığı halde AB yanında sergileyeceği bir duruş, Türkiye'nin altından kalkamayacağı sorunlara gebe kalması ile sonuçlanabilir ve Türkiye kendisini pek çok uyuşmazlığın içinde bulabilir.

*Ankara Üniversitesi Hukuk
Fakültesi Araştırma Görevlisi

IMF: Avrupa'nın en iyilerinden biri Türkiye

IMF'nin Küresel Mali İstikrar Raporu'nda, krizin dünyada yol açacağı kayıpların 4 trilyon dolara kadar yükselebileceği belirtildi. Rapora göre, Türkiye Avrupa'daki yükselen ekonomiler içinde kredi/mevduat dengesi açısından en iyi iki ülkeden biri.

Uluslararası Para Fonu'nun (IMF), Küresel Mali İstikrar Raporu (Global Financial Stability Report GFSR) açıklandı. Raporda krizin dünyada yol açacağı kayıpların 4 trilyon dolara kadar yükselebileceği belirtildi. Rapora göre, Türkiye kredi/mevduat oranı açısından Avrupa'daki yükselen ekonomiler arasında Çek Cumhuriyeti'yle birlikte iyi konumdaki iki ülkeden biri oldu. Yükselen piyasa ekonomilerinin bu yıl etkilenmeye devam edeceği net sermaye çıkışının 2010 ve 2011 yıllarında küçük değişikliklerle iyileşme yönünde telafi edileceği belirtilen raporda, küresel kredi sıkışmasının derin ve uzun süreli olması olasılığı bulunduğuna belirtildi.

Raporda, Türkiye dahil belirli yükselen piyasa ekonomilerinde çeşitli makro ve finansal göstergeler ele alındı, gelecekte endişe konusu olabilecek göstergelerin yanı sıra ve ülkelerin iyi durumda oldukları noktalar ortaya konuldu. Türkiye incelenen yükselen piyasa ekonomilerinin Avrupa bölümünde yer aldı. Türkiye'yle birlikte Bulgaristan, Hırvatistan, Çek Cumhuriyeti, Estonya, Macaristan, Kazakistan, Letonya, Litvanya, Polonya, Romanya, Rusya, Sırbistan ve Ukrayna ele alındı. Raporda 2010

Dominique Strauss'in başkanı olduğu IMF tarafından hazırlanan Küresel Mali İstikrar Raporu krizdeki kaybı ortaya koydu.

yıla kadar tüm dünyada krizden dolayı uğranılacak kayıpların 4 trilyon dolara ulaşabileceği, kayıpların üçte ikisinin bankaları ilgilendireceği belirtildi.

KREDİ/MEVDUAT ORANINDA TÜRKİYE İYİLERDEN

Kredi/mevduat oranı 1'den yüksek ülkeler potansiyel endişe kaynağı ülkeler kapsamına alındı. Türkiye ve Çek Cumhuriyeti yakaladıkları 0.7 ve 0.8'lik oranlarla en iyi konumdaki ülkeler oldu. Çek Cumhuriyeti ise Letonya 2.8, Estonya 2.1, Litvanya ve Ukrayna 2, Kazakistan 1.7 gibi oranlarla kredi/mevduat oranı alanında potansiyel endişe sınırı içinde ilan edildi. Oran Rusya ve Romanya'da 1.3, Polonya'da 1.1 olarak ölçüldü. Türkiye GSYİH'sinin yüzdesi olarak cari işlem dengesi açısından da iyiler arasında yer aldı. Türkiye'nin cari işlem açığı yüzde 1.1 düzeyinde bulunuyor. Rapor Bulgaristan, Hırvatistan, Estonya, Kazakistan, Letonya, Romanya ve Sırbistan'ın cari işlem dengesinin potansiyel endişe sınırda bulunduğu ortaya koydu.

2009'DA DIŞ BORÇ REFINANSMAN İHTİYACI

Türkiye dahil Avrupa'nın yükselen ekonomilerinin tamamına yakını dış borç refinansman ihtiyacı açısından ise potansiyel endişe kaynağı oluşturuyor. Türkiye'nin 2009 itibarıyla dış borç refinansman ihtiyacı rezervlerinin yüzde 110'u düzeyinde. Bu oran Litvanya'da rezervlerin yüzde 425'i, Letonya'da yüzde 331'i, Çek Cumhuriyeti'nde yüzde 236'sına çıkıyor. Rusya ve Kazakistan'ın dış borç refinansman ihtiyaçları ise sırasıyla rezervlerinin yüzde 34'ü ile 82'si düzeyinde ve iyi durumda.

NET DIŞ POZİSYON

IMF raporu net dış pozisyonu GSYİH'sinin yüzde 10'undan fazla açık veren yükselen ekonomileri de "potansiyel endişe verici" kapsamına aldı. Türkiye yüzde 11.9 açıkla bu alanda sınırda bulundu. Net dış pozisyonu en fazla açık veren yükselen Avrupa ekonomisi yüzde 68.8 açıkla Estonya oldu. Bulgaristan'ın net dış pozisyon açığı yüzde 34.9, Polonya'nın yüzde 15.4, Sırbistan'ın yüzde 12.2, Ukrayna'nın ise yüzde 17.6 oldu.

MERKEZ BANKALARI YENİ ROLLER ALABİLİR

Makroekonomik politika tutarlılığı için birbirlerini güçlendirecek mali ve finansal politikaların teşvik edilmesi gereği üzerinde durulan raporda, gerektiğinde piyasaların fonlanması ve yeniden kredileştirilmesi için alışlagelmişin dışında merkez bankası politikaları uygulanabileceği belirtildi. (ANKA)

SERMAYE AKIŞI 2010'DA YİNE BAŞLAYABİLİR

Raporda kısa vadeli finansal istikrar zorlukları ve politika öncelikleri de sıralandı. Küresel finansal istikrarın, yükselen piyasalarda en olumsuz noktaya yükselen risklerin de etkisiyle son 2008 Raporu'ndan bu yana daha kötü durumda olduğu belirtilirken, "Kısa vadeli likidite koşullarında bazı iyileşmeler ve fon piyasalarında açılmalar görülmesine karşın diğer bazı istikrarsızlık göstergeleri kötüleşmeyi rekor ya

da rekora yakın seviyelere taşımıştır" denildi. Yükselen piyasa ekonomilerinin 2009'da karşılaştıkları net sermaye çıkışının 2010 ve 2011 yıllarında küçük değişikliklerle iyileşme yönünde telafi edileceği belirtilen raporda, küresel kredi sıkışmasının derin ve uzun süreli olması olasılığı bulunduğu belirtildi. Rapora göre, Avrupa son krizde en çok kendi içindeki yükselen piyasa ekonomilerinde darbe yedi.

REEL KREDİ ENDİŞE SINIRINA YAKIN

Türkiye son beş yılda ortalama reel kredi büyümesi alanında Avrupa yükselen ekonomileri arasında "potansiyel endişe" sınırında bulunuyor. IMF raporunda, son beş yılda yıldan yıla özel sektörün aldığı kredilerde yüzde 30'dan fazla büyüme görülen ülkeler

"potansiyel endişe verici" alanda sayıldı. Türkiye yıllık ortalama yüzde 29.8 büyüme sağlayarak endişe verici sınırın biraz altında kaldı. Bulgaristan, Kazakistan, Letonya, Litvanya, Romanya, Rusya, Ukrayna ise kredilerdeki artışla endişe uyandırdı.

PEK ÇOK ÜLKE BORÇ BATAĞINA SAPLANDI

Küresel ekonomik kriz bir taraftan tüm dünya ekonomileri üzerinde olumsuz etkisini gösterirken, diğer taraftan dünya ülkeleri neredeyse borç içinde yüyor. Hangi ülkenin borcu en fazla, dünya-

daki ülkelerin ne kadar borcu var? Tüm dünya ülkeleri borç batağında yüyor. Dünyanın en büyük ülkelerinin hepsinin çok borcu var. İlk sırada ise bakın hangi ülke yer alıyor?

DIŞ BORÇ STOĞUNDA TÜRKİYE 23. SIRADA

Uluslararası Para Fonu (IMF), CIA ve IMD World Competitiveness Yearbook 2008 verilerine göre, toplam kamu ve özel sektörün yabancılara, yabancı para mal ve hizmet karşılığı dahil ödemesi gerekli toplam dış borç miktarını gösteren "dış borç sıralamasında" dünyanın en büyük ekonomisi ABD başı çekiyor. Buna göre; ABD'nin 12 trilyon 250 milyar dolar toplam dış borcu (devlet ve özel sektör dış borç toplamı) bulunuyor.

İNGİLTERE DIŞ BORÇTA 2.

ABD'yi 10 trilyon 450 milyar dolar toplam dış borçla İngiltere, 4 trilyon 489 milyar dolar toplam dış borçla Almanya, 4 trilyon 396 milyar dolar toplam dış borçla Fransa takip ediyor. Nüfusu 16 milyon olan Hollanda'nın 2 trilyon 277 milyar dolar, 4 milyon olan İrlanda'nın 1 trilyon 841 milyar dolar toplam dış borcu bulunuyor. Japonya'nın toplam dış borcu 1,5 trilyon, İsviçre'ninki 1,3 trilyon dolar, İspanya'ninki 1,1 trilyon dolar düzeyinde. Bunu 996,3 milyar dolarla İtalya, 826,4 milyar dolarla Avustralya takip ediyor.

Türkiye, 247,1 milyar dolarlık toplam dış borç stokuyla dünya

sıralamasında 23. sırada. Dış borçta Türkiye'yi geride bırakan ülkeler içinde nüfusları 4 ile 10 milyon arasında değişen, İrlanda, İsviçre, Belçika, Avusturya, İsveç, Hong-Kong, Danimarka, Norveç, Portekiz ve Finlandiya dikkati çekiyor. Türkiye'yi 229,4 milyar dolarlık dış borçla Brezilya, 220,1 milyar dolarla da Güney Kore izliyor. 2001 yılında ekonomik kriz yaşayarak borcunu ödeyememe durumu yaşayan Arjantin'in ise toplam dış borcu 2008 yılında 135,8 milyar düzeyinde. Öte yandan komşu ülkeler Irak'ın 100,9 milyar dolar, İran'ın ise 20,7 milyar dolar toplam dış borcu bulunuyor.

6 ÜLKENİN BORCU YOK

Merkezi hükümetlerin dış borçlarına bakıldığında zaman zaman en borçlu 50 ülke içinde 6 merkezi hükümetin dış borcu bulunmuyor. Buna göre, Tayvan, Lüksemburg, Hollanda, İsviçre, Singapur ve İrlanda'nın dış borç stokunun gayri safi yurtiçi hasılaya (GSYİH) oranı sıfır. Türkiye ise 51 ülkeden oluşan sıralamada 29. sırada yer alıyor. Türkiye'de merkezi hükümetin dış borcunun GSYİH'ye oranı yüzde 9,13 düzeyinde bulunuyor.

Profesyonel Desteyiniz Deloitte Academy

Biliyoruz, uyguluyoruz, öğretiyoruz.

Deloitte Academy, uzmanlarımız ve akademi dünyasının en yetkin eğitmenleri ile son gelişmeleri ve uygulamaları size aktarmak üzere UFRS, Vergi, Muhasebe, Basel II, İç Denetim, BT Denetimi ve Kurumsal Yönetim konularında, genel katılıma açık Sınıf İç Eğitimler ve şirketinizin ihtiyaçlarına göre planlanan Şirkete Özel Eğitimler düzenlemektedir.

Mayıs - Haziran 2009 Genel Katılıma Açık Eğitim Programı

Maliyet Muhasebesi
4-5 Mayıs 2009 - İstanbul

**İşletmelerde Kurumsal Yönetim,
İç Kontrol ve İç Denetim**
28-29 Mayıs 2009, İzmir

**Yeni Türk Ticaret Kanununun İç
Hayatına ve Ekonomi Düzenine
Getirdikleri**
8 Mayıs 2009 - İzmir

**KDV Uygulamalarında Özellikle
Arzeden Durumlar**
5 Haziran 2009, İstanbul

**Kapsamlı Uluslararası Finansal
Raporlama Standartları (UFRS)**
11-12-13 Mayıs 2009, İstanbul

**Kapsamlı Uluslararası Finansal
Raporlama Standartları (UFRS)**
11-12-13 Haziran 2009, İstanbul

**ITIL® Versiyon 3 ile Bilgi
Teknolojileri Hizmet Yönetimi
Uygulamaları**
11-12-13 Mayıs 2009, İstanbul

Türk Vergi ve Muhasebe Sistemi
11-12-13 Haziran 2009, İstanbul

UFRS Örnek Uygulamalar
20-21 Mayıs 2009, İzmir

**Yöneticiler için Borçlar, İş ve
Şirketler Hukukuna Bakış**
16-17 Haziran 2009, İstanbul

**Kamu Yönetiminde İç Kontrol
Yaklaşımı**
20-21 Mayıs 2009, Ankara

**Yöneticiler için İç Denetim
Faaliyetlerinin Etkin Yönetimi**
17-18 Haziran 2009, İstanbul

**Şirketlerde Devir, Birleşme ve
Bölünme İşlemleri**
21 Mayıs 2009, İstanbul

**İşletmelerde Bütçeleme ve
Kontrol**
18-19 Haziran 2009, İstanbul

**Gümrük ve Dış Ticaret
İşlemlerinin Yönetimi**
21-22 Mayıs 2009, İzmir

**İşletmelerde Yapılan Suistimaller,
Ortaya Çıkarılması ve Önlenmesi**
24-25 Haziran 2009, İstanbul

**Her Yöneticinin Bilmesi Gereken
Finansal Bilgiler**
25-26 Mayıs 2009, İzmir

**Her Yöneticinin Bilmesi Gereken
Finansal Bilgiler**
25-26 Haziran 2009, İstanbul

**İç Denetçiler için Uygulama
Yaklaşımları**
25-26 Mayıs 2009, İstanbul

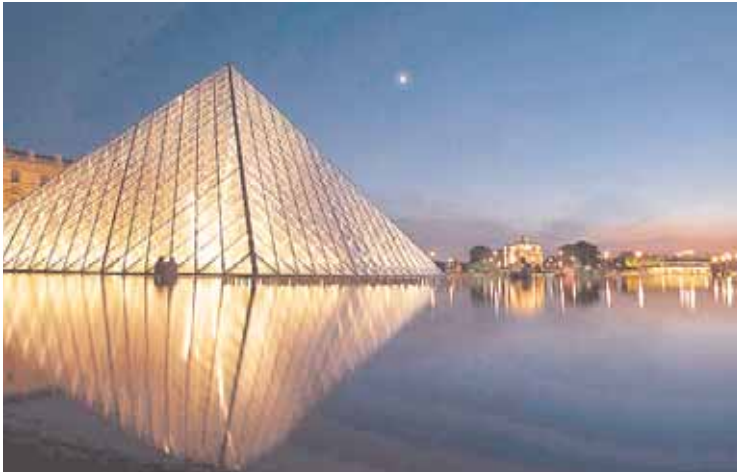
UFRS Örnek Uygulamalar
25-26 Mayıs 2009, İstanbul

Daha fazla bilgi ve online başvuru için
www.deloitteacademy.com.tr

İletişim
Elif Günal
egunal@deloitteacademy.com.tr
Tel: (212) 366 61 63
Faks: (212) 366 60 33

Deloitte Academy

13 Ekim'de Louvre Müzesi'nde "Osmanlı Kaftanlar Sergisi" açılacak.

Fransa'da 'Türkiye Mevsimi' ile 300 tanıtım etkinliği

Fransa ve Türkiye Cumhuriyeti Dışişleri ve Kültür Bakanlıkları insiyatifıyla atılan adımlar ve imzalanan niyet mektubuyla 1 Temmuz 2009-31 Mart 2010 tarihleri arasında 'Fransa'da Türkiye Mevsimi' ilan edildi. Tanıtım sloganı 'Türkiye ve Harikalar' olan etkinlik kapsamında Paris, Marsilya, Lille, Lyon, Strasburg ve Bordeaux gibi şehirler başta olmak üzere Fransa'nın dört bir yanında müzikten edebiyata, spordan ekonomiye kadar birçok disiplinde Türkiye'yi tanıttığı 300'ü aşkın etkinlik gerçekleştirilmesi öngörülüyor. Amaç, Fransa kamuoyuna Türkiye'nin çağdaş ve modern yüzünü ekonomik potansiyeli ile birlikte tanıtarak iki ülke arasındaki ilişkilere ivme kazandırmak.

BÜYÜK İŞBİRLİĞİ

Ekonomik ve ticari etkinlikleri boyutunda ise, DTM, Yatırım Destek ve Tanıtma Ajansı, TOBB, DEİK, TÜSİAD, İTO, İSO, Fransız Ticaret Odası tarafından işbirliği içinde fuar/sergiler, sektörel toplantılar, tanıtım seminerleri ve Türk işadamları heyeti ziyaretleri düzenlenecek. Ayrıca, Fransa'daki Carrefour mağazalar zincirinde, Türk menşeli ürünlerin Fransız tüketicisinin dikkatini çekecek şekilde "Mevsim" kapsamında ön plana çıkarılmasını amaçlanıyor. Fransa'nın Temmuz-Aralık

2008 tarihleri arasındaki Avrupa Birliği dönem başkanlığını takiben gerçekleşecek olan 'Fransa'da Türkiye Mevsimi' Türkiye'nin AB üyelik süreci bakımından da önem taşıyor. Ayrıca, 2009'da gerçekleşecek olan Avrupa Parlamentosu seçimleri öncesinde, Fransa başta olmak üzere Avrupa kamuoyunun Türkiye konusunda bilinçlendirilmesi için önemli bir fırsat oluşturacak.

RESMİ AÇILIŞ EKİMDE

Mevsim'in resmi açılışı 9 Ekim 2009 tarihinde Fransa Cumhurbaşkanı Nicolas Sarkozy ve Cumhurbaşkanımız Abdullah Gül tarafından Paris Grand Palais'de 'Çağlar Boyu İstanbul' adlı sergisi ile yapılacaktır. Aynı gün her iki ülke iş dünyası temsilcilerinin geniş katılımı ile TOBB ve TÜSİAD tarafından Paris'de "Türkiye Ekonomisi ve Avrupa" semineri gerçekleştirilecek. 13 Ekim'de Paris Louvre Müzesi'nde "Osmanlı Kaftanlar Sergisi" açılacak. TOBB ve DEİK işbirliği ile Fransa'nın sanayi ve ticaret merkezlerinde Paris, Lyon, Marsilya, Strasbourg, Grenoble'da Türkiye ekonomisi ve işbirliği fırsatları tanıtım seminerleri ile Türk işadamları heyeti ziyaretleri ve ikili görüşmeler gerçekleştirilmesi öngörülüyor. İşbirliğine yönelik TOBB ile Fransız Odalar Birliği ile bir işbirliği Protokolü imzalandı.

Şam resmi ziyareti 15-17 Mayıs tarihlerinde yapılacak.

Türk-Suriye İş Forumu Şam'da toplanıyor

Cumhurbaşkanı Abdullah Gül, 15-17 Mayıs 2009 tarihlerinde Şam ve Halep'e işadamları eşliğinde resmi bir ziyaret gerçekleştirecek. Ziyaret kapsamında 16 Mayıs'ta Şam'da Türk ve Suriyeli işadamlarının katılımıyla Türk-Suriye İş Forumu düzenlemesi öngörülüyor. Türk iş dünyası temsilcileri ile Suriyeli işadamlarını bir araya getirerek işbirliği olanaklarının yerinde tespit edilmesi ve içinde bulunulan küresel krizle mücadelede ortak çözümlerin geliştirilmesini hedefleyen forumda Abdullah Gül'ün katılımcılara hitap etmesi bekleniyor. Aynı gün

Şam'dan Halep'e hareket edecek heyetin, 17 Mayıs'ta çeşitli temaslarda bulunması planlanıyor. 2008 yılı itibarıyla Türkiye'nin Suriye'ye ihracatı bir önceki yıla göre yüzde 39 oranında artarak 1 milyar 113 milyon dolar olarak gerçekleşirken 2008 yılı itibarıyla Suriye'den ithalatı yaklaşık yüzde 70 oranında artarak 639.2 milyon dolar olmuştur. 2008 yılı itibarıyla iki ülke arasındaki ticaret hacmi 1 milyar 750 milyon doları bulmuştur. İki ülke yetkilileri, söz konusu ticaret hacmini 2012 yılına kadar 5 milyar dolara çıkarmayı hedefliyor.

Makedonya ve Kosova'ya yatırım yapan kazanıyor

DEİK, 25-28 Mayıs tarihlerinde Türk işadamlarına Makedonya ve Kosova'nın kapılarını açacak. Her iki ülkeye yapılacak resmi ziyaret kapsamında iki ülke işadamları biraraya gelerek işbirliği imkanlarını değerlendirme fırsatı bulacak

Türkiye komşu ve çevre ülkelerle olan ticaretini artırma yolunda hızla ilerliyor. Bu kapsamda 25-28 Mayıs tarihleri arasında Makedonya ve Kosova'ya resmi bir ziyaret yapılacaktır. Devlet Bakanı Kürşad Tüzmen ve TOBB ve DEİK Başkanı Rifat Hisarcıklıoğlu'nun da katılacağı ziyarette her iki ülke işadamlarının biraraya gelecek. Aynı zamanda Makedonya ve Kosova'da iş yapan Türk işadamlarıyla da büyük bir buluşma gerçekleştirilecek.

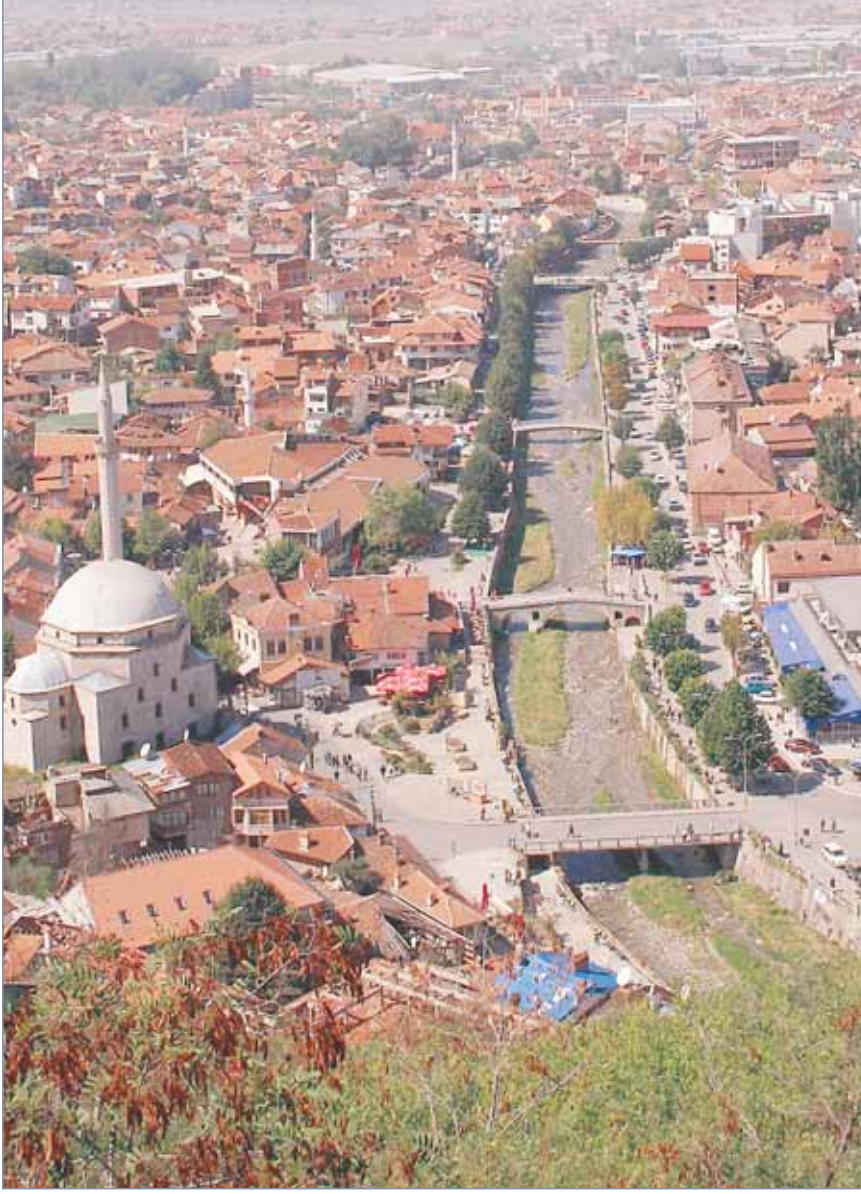
Makedonya- Türkiye ticaret ilişkileri bir hayli hareketli. 2007 yılında yapılan ihracat 2006 yılına göre yüzde 58 artarak 271,8 milyon dolar seviyesine ulaştı. Bu ülkeden yapılan ithalat ise aynı dönem içerisinde yüzde 0.8 oranında düşüş kaydederek 55,4 milyon dolara olarak gerçekleşti. 2007 yılı toplam ticaret hacmi ise 44'lük artış sergileyerek 327,1 milyon dolar seviyesine ulaştı. 2008'de ise iki ülke arasındaki toplam ticaret 324.8 milyon dolar oldu.

100 MİLYON DOLAR TÜRK YATIRIMI VAR

İkili ekonomik ilişkilerdeki gelişmeye rağmen Türk işadamlarının Makedonya'daki faaliyetleri daha çok ticaret ağırlıklı. Ülkede kayıtlı Türk firma sayısı 200 olmakla birlikte, Üsküp Büyükelçiliği Ekonomi Müşavirliği tarafından 40 civarında Türk firması tespit edildi. Bu firmaların toplam yatırım tutarının 100 milyon dolar olduğu tahmin ediliyor. Makedonya'nın dünya standartlarında ilk alışveriş, ticaret ve kültür merkezi olan 25 bin metrekare kapalı alana sahip Ramstore Alışveriş Merkezi, Üsküp'te Haziran 2005 itibarıyla faaliyete geçmiştir. 20 milyon dolar tutarında bir yatırımla gerçekleştirilen alışveriş merkezinde 20 bin çeşit mamül tüketici-cilere sunulmakta ve bin kişiye istihdam sağlanmaktadır. Ziraat Bankası 1998'den bu yana Üsküp'de faaliyet gösteriyor. Netaş, Makedon-

TÜRKİYE - KOSOVA		2006	2007	2008
TİCARETİNDE				
RAKAMLAR (Bin \$)				
İthalat	2.014	3.052	3.240	
İhracat	76.046	120.429	178.756	
Denge	74.032	117.377	175.516	
Hacim	78.059	123.481	181.996	
MAKEDONYA İLE				
DIŞ TİCARET				
RAKAMLARI (Milyon \$)				
Yıllar	İhracat (X)	İthalat (M)	Denge	Hacim
2000	107.8	10.5	97.3	118.2
2001	89.8	9.1	80.7	98.4
2002	100.5	14.9	85.6	115.4
2003	121.9	27.3	94.6	149.2
2004	149.3	51.9	97.4	201.3
2005	162.5	52.1	110.4	214.6
2006	171.8	55.9	115.9	227.7
2007	271.8	55.4	216.4	327.2
2008	295.1	29.7	265.4	324.8

Kaynak: TÜİK

ya'da 10 kırsal telefon santrali ve birkaç özel santral kurdu, bin adet ankesörlü telefon makinesi sattı. Özelleştirme sürecine Türk firmalarının ilgisi devam ediyor.

TÜRKLER HER SEKTÖRDE

Gostivar'da tuğla üreten Dolomite Vardar firması Haznedar Refrakter tarafından satın alındı. Hali hazırda bir milyon Euro yatırım yapılan tesise 4 milyon euro değerinde ilave yatırım öngörüldüğü bildiriliyor. 2000 yılında Uzel Makina'nın

M.Ferguson adı altında Makedonya'da yaptığı yatırım sonucu başlanan traktör üretim tesisi faaliyetlerine devam ediyor. Türk firmalarının diğer yatırımları Probistip'te akümülatör fabrikası, Ustunca'da ayçiçek yağı üretimi, Manastır'da bira fabrikası, Dubrova'da tarım kompleksleri olarak sıralanıyor. Bazı Türk firmaları ise Makedonya'da ambalaj, gübre, ayakkabı, gıda, tekstil ürünleri, temizlik ürünleri ve tarım ürünleri ticareti yapıyor. Türk inşaat firmaları için Eximbank ta-

KOSOVA'DA VERGİ AVANTAJI VAR

Kosova'da düşük vergi oranları yatırımcılar için büyük avantajlar sağlıyor. Yatırım malları ithalatı ve ihracata bağlı işlemlerde tam vergi muafiyeti söz konusu. Kosova'nın AB ülkeleri ile ticaretinde tam gümrük birliği kurallarının geçerli olması ve aynı zamanda CEF-TA (Merkezi Avrupa Serbest Ticaret Anlaşması) üyesi olması, yatırım için çok cazip bir ülke konumunda bulunmasının bir diğer göstergesi. Vergi sistemi içerisinde, bireysel gelir vergisi, kurumlar gelir vergisi, KDV, emlak vergisi, özel tüketim vergisi, gümrük vergileri ve stopaj vergisi bulunuyor.

rafından sağlanabilecek kredi kapsamında havaalanı yenilenmesi ve inşası, toplu konut inşası, enerji tesisleri, otoyol gibi önemli altyapı projelerinde ortak çalışma imkanları bulunuyor.

EBRD'nin önümüzdeki dönemde alt yapı inşaatına, özellikle enerji üretim ve dağıtım ağı, otoyol ve bölgesel sulama sistemleri alanlarındaki projelere finansman sağlayacağı bildiriliyor. Bir diğer işbirliği alanı ise tekstil ve gıda. Tekstil sektöründe model çeşitlendirmesi, et süt işleme ve şarap üretimi alanların başta olmak üzere gıda sektöründe, Türk ve Makedon firmalarının stratejik ortaklıklarla üçüncü pazarlarda rekabet güçlerini arttırabilecekleri öngörülmüyor.

KOSOVA'NIN ÖNEMİ BÜYÜK

Kosova, bağımsızlığını yeni ilan etmiş bir ülke olarak Türkiye ile ekonomik, ticari, politik ve diğer birçok alanda işbirliğinin gelişmesi için gerekli altyapı çalışmalarını hızlandırmış bulunuyor. Halen devam etmekte olan bu çalışmaların neticesinde Kosova Türkiye Ticaret Odasının kurulması, diğer taraftan DEİK işbirliği ile kurulan Kosova İş Konseyi gelişmekte olan altyapının en somut örneklerinden. Ayrıca Kosova Cumhurbaşkanı tarafından Türkiye ile Kosova arasında diplomatik ilişkilerinin büyükelçilik düzeyine çıkarılması kararının alınması, ikili ilişkilerin daha üst düzeye ulaşması açısından çok büyük önem taşıyor. Türkler Kosova'da küçük ölçekli hizmet sektörüne yönelik lokantacılık, inşaat, kuaför, diş teknisyenliği yanı sıra büyük ölçekli firmalar da faaliyet gösteriyor.

Afrika'daki tarım fırsatları Zanzibar zirvesinde konuşulacak

"Europe SADC States Bridge" (ESSB) tarafından DEİK işbirliği ile 25-27 Mayıs tarihlerinde Tanzanya'nın Zanzibar şehrinde, Birinci Afrika-Arap Tarım Yatırımları Zirvesi gerçekleştirilecek. Etkinliğe Zanzibar devlet başkanı, Tanzanya cumhurbaşkanı, Katar ticaret bakanı, Umman tarım bakanı, Umman ticaret sanayi ve madenler bakanı, Birleşik Arap Emirlikleri dış ticaret bakanı, Suudi Arabistan tarım bakanı ve Suudi Arabistan ticaret ve sanayi bakanı katılacak.

Birinci Afrika-Arap Tarım Yatırımları Zirvesi, Afrika'daki henüz işlenmemiş tarım potansiyelini olumsuz etkileyen yükselen küresel gıda fiyatlarına cevap verecek tarımsal yatırımlarla ilgili. Tarım, Afrika kıtasında yaşayan 920 milyon kişinin üçte ikisine iş olanağı sağlayan temel bir alan. Öte yandan, Körfez işbirliği ülkeleri Afrika tarım sektöründeki yeni yatırım olanaklarıyla ilgileniyor. Bu doğrultuda gerçekleştirilecek zirve Afrika ülkeleri hükümet temsilcileri ile yabancı yatırımcılar arasında tarım yatırım-

Afrika kıtasında yaşayan 920 milyon kişinin üçte ikisi tarımsal faaliyetle geçiniyor.

ları hakkında bir strateji geliştirilmesi için gerekli diyalog ortamının hazırlanmasına yardımcı olacak. Bununla birlikte, zirvenin kamu ve özel sektör arasındaki tarım girişimleri, verimliliği arttırmak için teknik ekipman ve ürün geliştirme yenilikleri ve kalkın-

ma için finansal kaynakları artırma konularında önemli bir adım olacağı bekleniyor. Doğal kaynakların tarıma elverişli olduğu Afrika'nın geniş ve zengin arazilerinde Türkiye'nin sahip olduğu ileri tarım tekniklerinin uygulanması ve tarım ekipmanları-

nın kullanılması Afrika'nın gıda sorunlarının giderilmesinde önemli katkı sağlayacak. Zirvenin birinci gününde Yakın Doğu ve Kuzey Afrika'daki Tarımsal Araştırmalar Kurumları Vakfı'ndan (AARINENA), -Adnan Gibriel, "Arazi Mülkiyet Hakkında ve Afrika'daki Tarımsal Yatırımların Geliştirilmesindeki Önemli Rolü" adlı bir sunum yapacak. "Arap Ülkelerinden Tarımsal Yatırımlar" adlı ikinci oturumda ise konu başlığı "Arap Dünyası ve Afrika Arasındaki Ortak Yatırımlar, Girişimler ve Pazarlama Fırsatlarının Teşvik Edilmesi" olacak. Diğer oturumlarda; Arap Ekonomik Kalkınma Bankası'ndan Mohamed El Hadi Khelifi

"Tarımsal Kalkınma için Finans", Afrika İş Dünyası Yuvarlak Masası Başkanı Dr. Bamanga Turkur "Afrika Özel Sektörü ve Afrika'daki Tarımsal Yatırımın Arttırılmasındaki Rolü" hakkında bilgi verecek. Zirvede örnek Afrika'daki başarılı tarım yatırımları incelenecek ve işadamları arasında ikili görüşmeler organize edilecek.